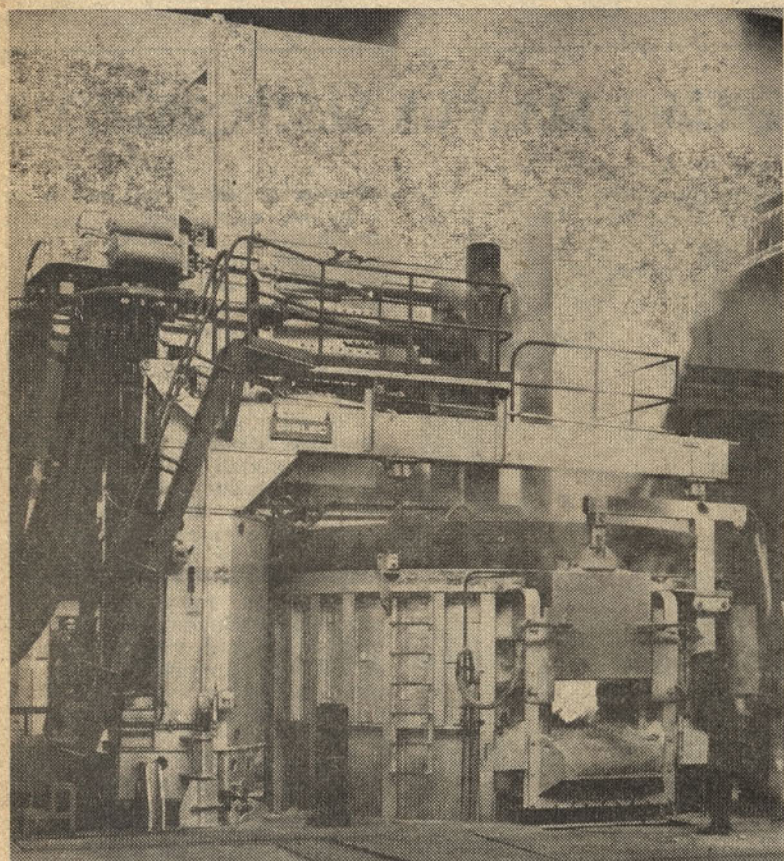

PROIZVODNJA V NOVEMBRU

Pretekli mesec je bil dokaj uspešen, čeravno so bile ob koncu že redukcije električne energije in so nastopile tudi težave pri oskrbi s tehnološkimi gorivi. Nastale redukcije so preprečile ugodnejše rezultate. Kljub temu, pa, čeprav je imel mesec november malo število delovnih dni, so načrt blagovne proizvodnje dosegle vse tri železarne.

V novembru je bila proizvodnja surovega železa nekaj boljša od oktobrske. Ker je bil zastoj na plavžu št. 2 na Jesenicah in zaradi izpadle proizvodnje zaradi redukcij na elektroplavžu v Štorah, se je zaostanek v proizvodnji surovega železa povečal še za 906 ton.

(Nadaljevanje na 3. strani)

*Vsem sodelavcem in bralcem
našega glasila mnogo delovnih
uspehov in osebne sreče*

želijo

*Samoupravni organi
Družbenopolitične organizacije
Vodstvo podjetja*

OB PODPISU SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

Z današnjim podpisom samoupravnega sporazuma o združitvi v Slovenske železarne je zaključeno prvo štiriletno obdobje, odkar so delavci železarn Jesenice, Ravne in Štore na referendumu 15. septembra 1969 odločili, njihovi predstavniki pa dva tedna za tem 30. septembra podpisali pogodbo o ustanovitvi združenega podjetja, in sklenjena nova, širša ter po vsebini kvalitetnejša samoupravna zveza duha, sredstev in ustvarjalnega dela slovenskega železarstva.

V delovne organizacije železarne Jesenice, Ravne in Štore združene TOZD ter delovne organizacije Veriga Lesce, Plamen Kropa, Tovil Ljubljana, Žična Celje in Metalurški inštitut so se združile v enotno navezo in bodo odslej vzajemno delile usodo ter v korist vseh delovnih skupnosti delale, sprejemale in izvrševale medsebojno usklajene proizvodne programe, letne gospodarske načrte in dolgoročne razvojne projekcije.

Normalno je, da ob prehodu iz ene v naslednjo višjo fazo združitve pogledamo nazaj na prehojeno pot in ugotovimo uspehe in dosežke.

Slovenske železarne Jesenice, Ravne in Štore so v zadnjih štirih letih dosegle pravi preobrat v svojem poslovnem življenju. Medtem ko so se zaradi ne-realno zasnovane liberalizacije v letih od 1967 do 1969 zvižale v krčih največje ekonomske krize po osvoboditvi, so od leta 1970 do letošnjega leta 1973 dosegle več kot smo ob odločitvi za združitev pričakovali.

Kljub majhni in premalo kreativni direkciji smo z vzajemnim delom vodstva združenega podjetja, ki so ga predstavljali glavni direktorji tovarn, in samoupravnih organov uspeli izpeljati voz slovenskega železarstva na pot, ki nas mora peljati v jasno prihodnost zdrave gospodarske ustvarjalnosti.

Stalnemu usklajevanju na področju tehnologije, komercialne, financiranja, oblikovanja poslovne politike, samoupravnega in družbenopolitičnega življenja se moramo zahvaliti, da vsaka železarna za sebe in z združenim podjetjem kot celoto tvori trdno proizvodno ustvarjalnost in zdravo poslovnost.

Enotno zasnovana strategija

postopnega urejevanja proizvodnje jekla na Slovenskem je bila glavna mobilizacijska moč, ki je v vseh treh železarnah prispevala svoj delež, da je leta 1969 štiri petine delavcev dalo svoj glas za ustanovitev združenega podjetja. Predvideli smo naslednje:

1. odpravo tekočih poslovnih izgub v vseh treh železarnah

2. doseganje akumulativnosti in poravnava izgub iz prejšnjih let

3. postopno usklajevanje osebnih dohodkov zaposlenih z normalnimi odnosi v drugih dejavnostih

4. dokončanje tekočega investiranja in optimalno izkoriščanje obstoječih proizvodnih zmogljivosti

5. povečanje akumulativnosti in ustvaritev pogojev za razširjeno reprodukcijo proizvodnje in za vstop v nov razvojni koncept.

Po štirih letih skupnega življenja in enotnega reševanja poslovno podjetniške problematike lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da smo vse strateške točke dosegli. Slovensko železarstvo in posamezne njene organizacije združenega dela se je oteslo poslovne izgube, povečalo proizvodnjo, dvignilo prejemke zaposlenih, postopoma povečevalo akumulacijo in lastna poslovna sredstva, uredilo obratna sredstva, deblokiralo žiro račune, postalo likvidno in kreditno sposobno. Prejelo je tudi visoko priznanje »zlato plaketo leta kvalitete«.

Po doseženih rezultatih, ki so dali koristi vsem trem železarnam, so dobili zadoščenje vsi tisti, ki so pred štirimi leti integracijo podprli.

V primerjavi z letom 1968, to je letom pred združitvijo železarn Jesenice, Ravne in Štore v Združeno podjetje slovenske železarne, bomo po oceni v letošnjem letu dosegli naslednje:

	1968	1973	indeks
— surovo jeklo — ton	600.000	710.000	118
— blagovna proizvodnja — ton	500.000	650.000	130
— izvoz — milj. \$	12	25	210
— celotni dohodek — milj. din	1.281	3.400	265
— bruto DO — milj. din	207	505	244
— amortizacija povečana z dobičkom oz. zmanjšana z izgubo	17	410	2400

Ti podatki najbolj očitno pričajo naše dosežke, ki so bili plod:

— pospešene medsebojne uskladitve proizvodnega programa in delitve dela,
— specializacije proizvodnje in izločanja nedonosnih izdelkov,
— skladnega povečevanja proizvodnje,
— optimalnejšega financiranja proizvodnje,
— enotnega nastopa za povečevanje kvaliteten virov obratnih in investicijskih sredstev,

— koordiniranega oskrbovanja s surovinami in energijo,
— enotnega letnega in srednjeročnega načrtovanja poslovanja in razvoja.

Vpliv združenih železarn je bil neposredno prisoten tudi pri izdelavi družbenega plana razvoja SR Slovenije za obdobje 1971 do 1975. V njega so v zvezi s predvidenim strukturalnim usklajevanjem proizvodnje vključene usmeritve razvoja črne metalurgije, izgradnja hladne valjarne (Nadaljevanje na 2. strani)

OB PODPISU SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

(Nadaljevanje s 1. strani)
in druge investicije za povečanje proizvodnje jekla ter mere, med katerimi je predvidena odstopitev enega dela državnega kapitala posebno pomembna.

Vpliv enotnega nastopa je bil prisoten tudi v Združenju jugoslovanskih železarn. Z gotovostjo lahko trdimo, da v celotnem konceptu razvoja jugoslovanske črne metalurgije predvideni razvoj slovenskih železarn ni sporen. Opredeljen je na nadaljnje plemenitenje proizvodnega programa in širjenje predelave, obdelave in dodelave jekla.

Neobjektivni bi bili, če bi trdili, da smo dosegli vse, kar so nam objektivni pogoji nudili. Vemo, da rentabilnost z vsemi svojimi komponentami še ni zadovoljivo upoštevana. Niti z izpleni, niti s porabo energije, niti z višino režije in učinkovitostjo zaposlenih ne smemo biti zadovoljni. Med probleme moramo prišteti tudi odstopanja od kvalitete in predvsem prekoračevanje terminov dobav. Ob večji slogi in učinkovitosti vodstvenih in poslovnih delavcev bi tudi na teh osrednjih področjih konkurenčne sposobnosti lahko dosegli nekaj več. Zavedati se moramo, da je le izvrševanje pogodbenih obveznosti in spoštovanje medsebojnih dogovorov dokaz poslovnosti in najboljše sredstvo za jačanje ugleda.

Kljub vidnim koristim so se po železarnah predvsem iz prestižnih razlogov skupni interesi še vedno podrejali lokalnim, kar je zaviralo dosledno izvrševanje enotnih odločitev. Samoljubje in nerazvit čut za vzajemnost sta pri tem bili glavni slabosti, ki pa sta postopoma odstopali mesto večjemu notranjemu zaupanju in ubranosti dela slovenskega železarstva.

Najhitreje smo usklajene nastope in razumno sodelovanje dosegli v finančnem poslovanju, kjer je optimalnejše obračanje razpoložljivih sredstev hitro pokazalo rezultate. Podobno je bilo tudi pri usklajevanju proizvodnje, težje pa gre v komerciali.

Posebna slabost preteklega obdobja pa je neenoten nastop na področju organiziranja poslovanja. Nezasedeno delovno mesto v direkciji je blokiralo delo teama organizatorjev poslovanja železarn. Tudi na drugih področjih se diferencirano odražajo pobude, iniciative in strokovna učinkovitost posameznih vodilnih delavcev direkcije.

V preteklih letih je vodstvo združenega podjetja posebno skrb posvetilo finančni problematiki. To je bilo tudi razumljivo, saj je bilo treba pokriti v letih izgube znižana poslovna sredstva, pove-

čati obratna sredstva, pospešiti krogotok denarja, povečati nedennarni promet in oskrbeti dodatna investicijska sredstva.

Kot prvi uspeh skupne akcije je bila odobritev 51 milijonov dinarjev dolgoročnega kredita, ki so mu sledili drugi, med katerimi je pomembna prva odstopitev republiških sredstev in sklenitev pogodb za vrsto dodatnih dolgoročnih in konvertiranih kreditov.

Ob podpisu samoupravnega sporazuma so na ravni združenega podjetja delovne skupnosti slovenskih železarn razpolagale z: 63,3 milijonov din poslovnih sredstev, 138,7 milijonov din dolgoročnih kreditov, 54,8 milijonov din kratkoročnih kreditov.

Razumljivo je, da so tako velika sredstva zahtevala ločeno poslovanje in upravljanje, ki smo ga zasnovali v obliki interne banke slovenskih železarn.

Posredovanje združenih finančnih virov, ki je stalno prisotno pri oskrbovanju s surovinami, je najvišjo kvaliteto stopnjo doseglo na današnji dan, ko je delavski svet odobril sklenitev pogodb z Železarno Štore o skupnih naložbah v višini 20 milijonov din in kreditiranju redne proizvodnje v višini 33 milijonov din.

Združeni finančni viri so posredno imeli svoj učinek tudi pri drugih investicijskih delih.

V preteklem štiriletnem obdobju smo investicijsko dejavnost omejili predvsem na dokončanje programa po 47. natečaju JIB in dopolnjevanje proizvodnih naprav, pristopili pa smo tudi k realizaciji prvih projektov tekočega srednjeročnega razvojnega načrta.

V Štorah je z uspehom bila sklenjena prva razvojna etapa. Zgrajena je bila nova sodobna livarna in obdelovalnica litine, v proizvodnjo vključena nova valjarna, pred kratkim pa je uspešno pričela obratovati nova elektro talilnica z napravo za neprekinjeno ulivanje gredic, ki bo v prvi fazi imela zmogljivost okrog 80.000 ton gredic letno.

Na Ravnah je bila dograjena kovačnica, postavljena naprava za taljenje jekla pod žlindro in pred kratkim zgrajen nov obrat s kapaciteto okrog 1500 ton industrijskih nožev letno.

Na Jesenicah, kjer je bilo prizadevanje prednostno usmerjeno na novo hladno valjarno, je bil urejen nov obrat za proizvodnjo hladno oblikovanih profilov.

Več je bilo napravljeno za prihodnost. V železarni Jesenice so bila za hladno valjarno izvršena vsa pripravljalna dela, oskrbljena finančna sredstva in sklenjena pogodba o sovlaganju, kar pome-

ni začetek same izgradnje tega osrednjega objekta srednjeročnega načrta. Poleg tega največjega projekta je odobrena ureditev obrata vratnih podbojev, v obdelavi pa so še drugi projekti, med katerimi je treba omeniti obrat avtomobilskih platišč.

Na Ravnah so v obdelavi projekti krožnih žag, pnevmatskih strojev in prilagajevanje metalurških obratov povečevanju in na-

daljnemu plemenitenju proizvodnje jekla.

V Štorah je v obdelavi projekt traktorjev, ki naj bi za to in za ostale železarne pomenil povečanje finalizacije.

V obdelavi je dalje projekt novega obrata za avtomobilske in druge vzmeti.

Poleg neposrednega učinka v železarnah je obstoj Združenega (Nadaljevanje na 3. strani)

GREGOR KLANČNIK ŠESTDESETLETNIK

V začetku novembra je dopolnil šestdeseto leto življenja generalni direktor Združenega podjetja Slovenske železarne, tov. Gregor KLANČNIK. V pogovoru z njim odkriješ zelo razgledanega človeka, živahnega, žilavega, izredno delavnega. Gorenjec in gorjanec govori iz njega, skromen in preprost, kar so spoznali tudi vsakoltni izletniki-železarji, ob obisku Triglava, kjer se naš generalni direktor giblje kot na domačem pragu. Pa kaj se ne bi, saj je bil rojen v Mojstrani in so mu sprehodi po našem krasnem gorskem svetu tista oblika rekreacije, ki ga resnično duševno sprosti in telesno kar naprej krepi, vliva mu odpornost proti vsem težavam, ki jih srečuje v svojem pestnem življenju. In teh težav ni malo. Že v otroških letih je spoznal, kaj sta pomanjkanje in stradanje. Življenje v tistem goratem predelu je bilo vedno težko in za vsakdanji kruh se je bilo treba presneto trdo boriti. Zemlja je s svojimi darovi skopa, zato se je mladi Grega zaposlil v jeseniški železarni, kjer je bilo treba trdo delati, da si se prerinil kam naprej. Mladenič pa je bil bister, da je kmalu padel v oči strokovnjakom, ki so mu zapuili vedno odgovornejše naloge, posebno po dokončani tehniški šoli. Ko so se nad našo domovino zgrnili temni oblaki druge svetovne vojne in so nas tedanji

oblastniki pustili na milost in nemilost okupatorjem, je tudi mladi Grega videl, kako je treba pomagati odpornišnemu gibanju. S predanim delom je kmalu dobival vedno zahtevnejše naloge, dokler ni postal sekretar okrožnega komiteja KPS in pozneje obveščevalni oficir IX. korpusa NOV Slovenije.

Po vojni ga najdemo zopet v jeseniški železarni na odgovornih mestih; zaradi njegovih sposobnosti in izredne delavnosti pa je bil imenovan za direktorja guštanjske, danes ravenske železarne, ko mu je bilo 33 let. Pod njegovim vodstvom je tedaj skromna in zastarela tovarna prerasla v sodobno specializirano tovarno žlahtnih vrst jekla in je danes kot taka važen člen v verigi jugoslovanskih železarn. Skoraj četrto stoletja je vodil to železarno.

Tov. Klančnik pa je bil med tistimi gospodarstveniki, ki so uvideli, da je prihodnost naše železarske industrije v združevanju. Kot predsednik koordinacijskega odbora je prispeval velik delež k združitvi treh slovenskih železarn. Postal je prvi generalni direktor združenega podjetja. Kot tak je še naprej deloval v smeri pripajanja še drugih tovarn, predelovalcev žice, do končnega pristopa »Verige«, »Plamena«, Žične, Tovila, TRIMO in TRO ter Metalurškega inštituta v veliko družino slovenskih železarjev.

Za svoj prispevek v NOB in za plodno delovanje po osvoboditvi je prejel tov. Gregor Klančnik številna priznanja in odlikovanja, med drugim tudi leta 1968 Bloudkovo in leta 1970 Kraigherjevo nagrado. Poleg funkcije v slovenski skupščini je tudi predsednik Izvršilnega odbora Ljubljanske banke, kar je obenem priznanje za slovenske železarne; tako so si pridobile zopet mesto, ki jim kot bazični proizvodnji tudi pripada v našem gospodarstvu.

Ime tov. Klančnika pa je znano doma in v svetu tudi v planinstvu in še posebej v smučarskem športu, kjer je priznan mednarodni strokovnjak, vodja ekip na mednarodnih tekmovanjih itd.

Ob njegovem življenjskem jubileju želimo našemu generalnemu direktorju še mnogo zdravih in plodnih let, da bi še naprej lahko s svojo neutrudljivo delavnostjo, vztrajnostjo in samodiscipliniranostjo prispeval k razvoju našega gospodarstva, posebno železarstva, pa tudi planinarstva, smučanja in športa sploh. Vesele nas bo, če si bo še večkrat lahko privoščil tek na 86 km, kot si ga je umislil in izvedel za svojo šestdesetletnico. Čestitamo!

R. U.

Podpisniki samoupravnega sporazuma predsedniki DST in glavni direktorji. Za Štore: Černak Feliks in Voga Tugomer; za Ravnah: Kert Jože in Fale France; za Jesenice: Kalan Alojz in Kunc Peter

PROIZVODNJA V NOVEMBRU

Proizvodnja surovega železa

(v tonah)

Železarna	Meseč. načrt	Meseč. izvrš.	%	Kumulativ. načrt	Kumulativ. izvrš.	%
Jesenice	13.000	12.262	94	144.600	137.229	95
Štore	4.000	3.832	96	41.100	37.659	92
Skupno	17.000	16.094	95	185.700	174.888	94

Zaostanek znaša torej 10.812 ton in se bo zaradi napovedanih redukcij električne energije za mesec december še povečal. Da bi letos proizvedli enako količino surovega železa kot v letu 1972, bi morali meseca decembra izdelati še 14.195 ton.

V Železarni Štore je vsa količina izdelanega surovega železa specialno železo, odlične kvalitete ali še bolje rečeno, v mejah željene analize s Si okoli 1,5 % in Mn pod 0,08 %.

Pri proizvodnji jekla niso bili doseženi odlični oktobrski rezultati. Železarni Jesenice in Ravne sta mesečni načrt izvršili, v Železarni

Štore je bil pa ob nižji proizvodnji kot v mesecu oktobru, načrt nekaj večji in je zaradi tega izvršitev nasproti načrtu še nižja. Na novi elektro-peči uvajajo proizvodnjo na napravi za kontinuirano ulivanje. Delo pri peči je na dve izmeni in proizvodnja je komaj večja od proizvodnje v oktobru.

Proizvodnja jekla

(v tonah)

Železarna	Meseč. načrt	Meseč. izvrš.	%	Kumulativ. načrt	Kumulativ. izvrš.	%
Jesenice	39.100	39.308	101	447.800	434.112	97
Ravne	16.250	16.537	102	178.750	174.662	98
Štore	6.000	3.444	57	38.200	31.826	83
Skupno	61.350	59.289	97	664.750	640.600	96

Zaostanek v kumulativnem izvrševanju načrta proizvodnje znaša 24.150 ton. Redukcije električne energije, ki bodo zmanjševale proizvodnjo jekla v prvi polovici decembra, bodo zaostanek še povečale. Lanskoletna proizvodnja surovega jekla je znašala 684.093 ton. Da bi jo dosegli, moramo v decembru proizvesti še 43.493 ton. Da bi presegli prvič mejo 700.000 ton, nimamo več izgledov, ker bi morala biti decembrska proizvodnja 59.400 ton, kar bi bilo ob normalnih pogojih lahko dosegljivo, ob sedanjih pa ni nobenega izgleda.

Skupno proizvodnjo so železarne izvršile v mesecu novembru takole:

— Jesenice	98 %
— Ravne	102 %
— Štore	78 %

Precej boljša je izvršitev načrta blagovne proizvodnje. Železarni Jesenice in Ravne sta celo presegli mesečni načrt, Železarna Štore pa ga je praktično dosegla.

Blagovna proizvodnja

(v tonah)

Železarna	Meseč. načrt	Meseč. izvrš.	%	Kumulativ. načrt	Kumulativ. izvrš.	%
Jesenice	31.464	31.769	101	347.159	345.370	99
Ravne	11.242	11.314	101	123.662	119.933	97
Štore	11.863	11.850	100	132.772	127.580	96
Skupno	54.569	54.933	101	603.598	592.883	98

Za dosego letnega načrta bi morali proizvesti v decembru 76.227 ton. Zaostanek konec novembra znaša 10.715 ton. V letu 1972 je znašala blagovna proizvodnja 594.835 ton. Če upoštevamo še tujo predelavo, je bila lani blagovna proizvodnja 598.070 ton. V letošnjem letu je Železarna Jesenice tudi načrtovala 6.460 ton predelave v drugih tovarnah. Od tega je doslej izvršeno 452 ton. V letošnjih enajstih mesecih znaša blagovna proizvodnja 593.335 ton. Do lanskoletnega dosežka nam manjka samo še 4.735 ton. Za dosego letnega načrta pa je zaostanek prevelik, posebno še, ker decembrske redukcije ne prizadenejo samo proizvodnjo jekla, temveč stoje tudi valjarne in nekateri drugi obrati.

Ker smo v zadnjem mesecu leta, je še posebno zanimivo primerjati dosedanje letošnje proizvodnjo in pa odpremo proizvedene robe iz železarn. Za primerjavo in lažjo oceno možnosti naj pa služi še podatek o odpremi po železarnah v zadnjem mesecu:

Železarna	Odprema v nov.	Odprema v XI. mes.	Proizvod. v XI. mes.	% odpreme
Jesenice	30.665	333.259	345.822	96
Ravne	11.246	120.153	119.933	100
Štore	11.099	123.516	127.580	97
Skupno	53.010	576.928	593.335	97

V lanskem letu so Slovenske železarne odpremile 588.621 ton proizvodov. Proizvodnja je bila torej za 9.449 ton večja, kot odprema. Letošnje leto smo v enajstih mesecih proizvedli 16.407 ton več, kot smo jih pa poslali iz železarn. V decembru se bo treba kar potruditi, da ne bomo imeli ob novem letu na zalogi preveč gotovih neprodanih proizvodov.

Pri izvozu smo že prejšnji mesec ugotovili, da smo dosegli letni načrt in ga tudi presegli. Ta ugotovitev velja za Železarno Jesenice in Ravne in seveda tudi skupno za Slovenske železarne. Železarna Štore v izvozu nekaj zaostaja za letnimi predvidevanji.

Mesečni načrt realizacije so izvršile železarne: Jesenice s 116 %, Ravne s 117 % in Štore z 81 %. Medtem ko prvi dve dosegata pri prodaji za okoli 10 % višje cene kot sta načrtovali, so v Železarni Štore dosegli doslej za 4,7 % nižjo poprečno prodajno ceno od načrtovane.

Že konec meseca novembra so nastale redukcije, ki se bodo nadaljevale vse do ponovnega pričetka obratovanja tretjega agregata Termoelektrarne Šoštanj. Zima in mraz vplivata na vodostaj in tako je zmanjšana predvidena dobava električne energije iz Avstrije in BiH. Prizadevnost in volja, da popravimo zamujeno v mesecu avgustu in septembru sta naleteli na nepremostljivo oviro ponovnih redukcij.

OB PODPISU SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

(Nadaljevanje z 2. strani)

podjetja slovenske železarne imel svoj vpliv tudi na predelovalno industrijo. Predelovalci žice so prvi čutili, da bi njihova vključitev v to integracijsko tvorbo morala biti obojestransko koristna. Delovne organizacije: Veriga Lesce, Plamen Kropa, Tovil Ljubljana in Žična Celje so bile po uspešno izvedenih referendumih prisotne pri kreiranju samoupravnega sporazuma, njihovi predstavniki pa so bili že pred podpisom vključeni v operativno poslovno delo. To velja tudi za Metalurški inštitut, ki je že do sedaj bil osrednja raziskovalna institucija slovenskih železarn.

Z današnjim podpisom samoupravnega sporazuma se je družina slovenskih železarn občutno povečala. Tvorijo obseg okrog 695.000 ton blagovne proizvodnje z letno realizacijo okrog 3.500 milijonov din in 14.470 zaposlenimi.

S samoupravnim sporazumom smo si uredili medsebojne odnose in si izbrali skupno pot, ki mora dati koristi vsem združenim proizvajalcem, višje proizvodne dosežke, večjo varnost in boljše življenjske pogoje zaposlenim. Da bi to dosegli, mora zavladati medsebojno zaupanje, vzajemnost in solidarnost. Povečani obseg poslovanja bo zahteval tudi več združenega strokovnega dela, zato se bo organizacija skupnih služb morala kvantitetno in kvaliteto okrepiti.

Usklajeno načrtovanje proizvodnje in razvoja bo ena od najpomembnejših funkcij, zato ji bomo morali posvetiti posebno pozornost. Vpliv naše sestavljene organizacije združenega dela bo moral biti učinkovit tudi navzven pri usklajevanju celotnega slovenskega gospodarstva, zlasti pri odpravljanju energetskega neskladja, ki je pogoj obstoja in razvoja slovenskega železarstva.

Na podlagi že doseženega v razširjenih slovenskih železarnah obstaja možnost, da bomo v družbenem planu SRS predvideno rast proizvodnje surovega jekla 800.000 ton letno in njegovo predelavo v končne izdelke lahko realizirali. Nevarnost nam preti z energetske strani. Takoj moramo pristopiti k pripravi osnutka načrta in izdelavi projektov za naslednje petletno obdobje 1976 do 1980.

V ta sklop spada oskrbovanje s kvalitetnim talilniškim Fe vložkom, posodobljenje in razširitev

talilniških zmogljivosti, urejevanje metalurških in mehansko predelovalnih obratov, dokončanje nove hladne valjarne in prilagoditev proizvodnega programa predelovalcev žice izdelkom železarn. Poleg angažiranja lastne akumulacije v smislu družbenega plana razvoja SRS od 1971 do 1975 upravičeno od republike pričakujemo odstop tistega dela državnega kapitala, ki se reproducira z anuitetami slovenskih železarn od kreditov iz bivših zveznih skladov. S to odločitvijo je pogojena izgradnja, rekonstrukcija in modernizacija železarstva na Slovenskem.

Usklajeno medsebojno sodelovanje je pogoj ubranega razvoja proizvodnje in predelave jekla, zato je v sklop samoupravnih sporazumov, ki jih bodo Slovenske železarne sklepale v bližnji prihodnosti z blagovnim prometom, samoupravnimi interesnimi skupnostmi in poslovnimi združenji, predvideti tudi ustanovitev že zasnovane samoupravne poslovne skupnosti za izdelavo in predelavo jekla. Med gospodarskimi dejavnostmi posebnega pomena moramo posebno pozornost polagati na elektrogospodarsko interesno skupnost, saj smo v popolni odvisnosti od proizvodnje te energije.

Življenje pred nami je zahtevno. Predvsem od prizadevnosti, iznajdljivosti in sposobnosti vodstvenih in poslovnih organov bosta odvisni rentabilnost in donosnost naše proizvodne dejavnosti. Po ustavnih določilih organizirane delovne organizacije in ustanovitve TOZD bo sprostila vpliv samoupravnih organov in neposrednih proizvajalcev na celotno poslovno dejavnost. Njihove težnje bodo morale biti prisotne tudi na ravni cele sestavljene organizacije združenega dela.

Ne tradicija, temveč delovna kondicija je merilo sposobnosti, zato tudi združeni v široko tvorbo ne bomo počivali na lovorikah, temveč nam bodo le lekcija, na kateri moramo graditi dalje.

27. november je za slovenske železarne, proizvajalce in predelavalce jekla, pomemben mejnik in začetek novega življenja velike družbe dela, znanosti, proizvodnje, denarnega in blagovnega prometa. Ta zveza je naša najlepša čestitka tridesetletnici rojstva Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Gregor Klančnik

(Nadaljevanje na 4. strani)

PROIZVODNJA TRAKTORJEV

27. 11. t. l. je bil svečano podpisan sporazum o združevanju organizacij združenega dela v SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana. Ta samoupravni sporazum na eni strani potrjuje, da so do sedaj doseženi zadovoljivi rezultati skupnega dela, medtem ko nas nov samoupravni sporazum obvezuje, da v sestavljeni organizaciji združenega dela in v novih družbenih ekonomskih odnosih še uspešneje razvijamo železarstvo na Slovenskem. To pa pomeni, da želimo z enotno proizvodno orientacijo in organizacijo poslovanja izkoristiti najširše potencialne možnosti na domačem in tujem tržišču. Poseben poudarek pa je dan, da še v večji meri izkoriščamo vse dosežke sodobne tehnike in znanosti, specializacijo proizvodnje, da bi na ta način kar najbolje realizirali skupen razvojni program.

Za Železarno Štore pa ta dan pomeni mnogo več. Delavski svet je tega dne dal soglasje za sklenitev pogodbe o skupnem vlaganju SLOVENSKE ŽELEZARNE in Železarne Štore. S to pogodbo se namreč določa obseg in način sodelovanja slovenskih železarn pri financiranju rekonstrukcije in tekočega poslovanja Železarne Štore kot naložbe v skupno poslovanje in pa v obliki kreditov za financiranje potrebnih obratnih sredstev.

Znano je, da Železarna Štore izvaja od leta 1963 dalje rekonstrukcijo in razširitev svojih proizvodnih zmogljivosti, ki je v zaključni fazi. Od leta 1972 dalje Železarna Štore postopoma uvaja v obratovanje nove zmogljivosti, zaradi česar se njen fizični in vrednostni obseg proizvodnje hit-

ro povečuje. Železarna Štore ima pri zaključnem financiranju svoje rekonstrukcije in zaradi njene hitrega večanja obsega poslovanja resne motnje pri financiranju svojega tekočega poslovanja. Ta problem sicer rešuje pretežno s kratkoročnim najemanjem kreditov, kar pa ob istočasni težavi, ki nastopajo ob aktiviranju novih sredstev za delo, znatno zmanjšuje ekonomičnost poslovanja. Vire pomanjkanja obratnih sredstev pa Železarna Štore rešuje v povečanem izvozu, ki se je v letošnjem letu nasproti lanskem letu podvojil.

V razmeroma dolgem času izgradnje skoraj 10 let je bilo podjetje deležno vseh sprememb, ki so se porajale v tekoči gospodarski politiki in je moralo nujno sprejemati vse negativne učinke inflacije.

Vsi ti pogoji so imeli za posledico na eni strani visoke podražitve, padec akumulacije in da smo morali celotno investicijo časovno razvleči. Razumljivo je, da ob vsem tem podjetje ni moglo ustvariti tolikšne akumulacije, da bi okrepilo poslovni fond in s tem v zvezi svoja lastna obratna sredstva, ker je moralo prvenstveno vsa skoraj razpoložljiva sredstva porabiti za pokrivanje podražitev, ki so znašale preko 130 milijonov dinarjev.

Z namenom, da bi čim hitreje in uspešneje zaključili program rekonstrukcije po 47. natečaju, smo proučili možnost pridobivanja dodatnih finančnih sredstev tako za osnovna sredstva kot za obratna sredstva.

Delavski svet SLOVENSKE ŽELEZARNE je na svoji 12. seji dne 23. aprila letos sprejel sklep,

da se s sredstvi interne banke po načinu skupnega vlaganja solidarno pristopi k razrešitvi nakazanih finančnih problemov. Kot je že omenjeno, je s sklepom delavskega sveta slovenskih železarn po predhodni obravnavi vseh TOZD v organizaciji združenega dela slovenskih železarn — Jesenice, Raven in Štor — dano soglasje, da se pogodba podpiše in sicer za skupno naložbo v višini 20 milijonov za osnovna sredstva in 33 milijonov za financiranje obratnih sredstev. S to pogodbo, sklenjeno med slovenskimi železarnami in Železarno Štore oba partnerja prevzameta svoje obveznosti za čim hitrejšo realizacijo in rentabilnost predvidenih naložb. Poleg materialnega učinka pa je ta akt solidarnosti smatrati v prvi vrsti kot krepitev aktivnosti združenega podjetja kakor tudi izraženo voljo, da želimo v bodoče še bolj čvrsto usklajevati srednjeročno in dolgoročno poslovno in razvojno politiko skladno z določili sprejetega samoupravnega sporazuma. Razen navedenega pa je to lep primer, kako želimo uporabljati del odstopljenega državnega kapitala za ureditvev skupnih razvojnih programov, kjer so prisotni interesi vseh združenih podjetij; istočasno pa je to zagotovilo, da tako povrnjena sredstva iz naslova državnega kapitala ohranjajo svoj reprodukcijski značaj.

Drug izredno važen dogodek ob tem slavnostnem podpisu samoupravnega sporazuma za Železarno Štore pa je objava programa za proizvodnjo traktorjev. Združeno podjetje slovenske železarne se tudi v srednjeročni razvojni program vključuje s pomembnimi investicijami. Osrednja in največja je izgradnja hladne valjarne na Jesenicah, nadalje zgrajen nov obrat v Železarni Štore za proizvodnjo industrijskih nožev, medtem ko se Železarna Štore vključuje v finalizacijo svojih lastnih proizvodov v projekt proizvodnje traktorjev.

Ob zastavljenem vprašanju, kaj je bilo že vse storjenega na tem objektu, ugotavljamo:

Že v marcu leta 1972 smo se po predhodni temeljiti proučitvi ostalih inozemskih partnerjev glede skupnega sovlaganja pri proizvodnji traktorjev odločili, da opravimo dokončno razgovore z največjim evropskim proizvajalcem traktorjev, tovarno FIAT. 21. 7. 1972 je bila že podpisana pogodba o dolgoročni industrijski kooperaciji, enako tudi pogodba o generalnem zastopstvu FIAT v Jugoslaviji za celoten FIAT proizvodni program kmetijskih strojev ter pogodba o odprtju konsignacijskega skladišča za traktorje in rezervne dele FIAT v Štorah. Vse navedene pogodbe so bile odobrene in registrirane pri zveznih organih in Narodni banki Jugoslavije.

S sklepom delavskega sveta Železarne Štore dne 29. 5. 1973 je bila odobrena sprememba pogodbe o dolgoročni industrijski kooperaciji in kreditnem odnosu v skupno vlaganje v tovarno traktorjev Železarne Štore in FIAT.

19. 9. 1973 so predstavniki obeh podjetij FIAT in Štor podpisali pogodbo o skupnem vlaganju v TOZD tovarno traktorjev.

Kaj pomeni izgradnja tovarne traktorjev za Železarno Štore?

Že v samem razvojnem programu podjetja je bila načrtovana zahteva, da postopoma razširimo svoj proizvodni program na višjo stopnjo predelave predvsem pa na večjo angažiranost odlikov, ki jih proizvajamo v sodobni urejeni livarni.

Ta orientacija pa se idealno pokriva z znanim dejstvom vseplošnega pomanjkanja kmetijske mehanizacije v državi. V posesti smo študije kmetijskih institutov, iz katerih je razvidno, kateri vlečni kmetijski stroji so najprimernejši za potrebe slovenskega oziroma jugoslovanskega kmetijstva, kakor njeno stanje in trend mehanizacije. Izbira programa traktorjev tako za jugoslovansko tržišče in potrebe FIATA se popolnoma vključuje v ugotovitve teh študij.

Pogodba o skupnem vlaganju v dolgoročno industrijsko kooperacijo v proizvodnji in medsebojno dobavo traktorjev zavezuje oba partnerja, da izvedeta delitev programa na dveh tipih z vsemi podvrstami v letni količini 10.000 enot, od katerih odkupuje tvrdka FIAT polovico za svoja vpeljana tržišča.

Železarna Štore v tovarni traktorjev organizira celotno proizvodnjo in montažo tako, da bi Fiat dobavljal samo motorje in dele hidravlike.

Poleg Železarne Štore se bodo v to proizvodnjo vključile slovenske železarne — Jesenice in Ravne — in predelovalci združenega podjetja slovenske železarne kot ostala podjetja, ki imajo že v svojem proizvodnem programu del opreme za tovrstno industrijo.

Podjetje ima že v končni fazi izdelan investicijski program, glavne projekte za izgradnjo potrebne hale, tehnološki projekt, ki jih je izvajalo skupno s strokovnjaki tvrdke FIAT.

Pogodba obsega tudi celotno tehnično pomoč in tehnološko dokumentacijo za nemoten potek proizvodnje.

Letna skupna realizacija tovarne traktorjev ob upoštevanju sedanjih cen bo znašala 467 milijonov 200 tisoč dinarjev. Investicijska vlaganja v osnovna sredstva so ocenjena s 105 milijoni 237.000 dinarjev, dodatno pa še 20 milijonov dinarjev za obratna sredstva samo za proizvodni del. Udeležba FIAT znaša okrog 18 odstotkov.

Z ozirom na to, da se tovarna traktorjev alocira v zazidalni kompleks Štore II, ki je komunalno in energetskega že urejen in da se koristijo že obstoječe proizvodne zmogljivosti, je investicija sorazmerno ugodna. Za to finančno konstrukcijo je tudi v aprilu letošnjega leta odobren in podpisan bilateralni državni kredit med Italijo in Jugoslavijo za potrebe tovarne traktorjev v Štorah. Iz povedanega sledi, da so vsa pripravljalna dela zaključena, da ob predaji investicijskega programa banki lahko pričakujemo, da v najkrajšem času, najkasneje pa do konca leta 1974 to investicijo uresničimo.

Vsekakor sta ti dve naložbi potrdilo, da se podjetje nahaja na takšni stopnji tehnične in tehnološke razvitosti ter poslovne sposobnosti, da se mu s skupnim sovlaganjem daje priznanje in zaupanje.

Tugomer Voga

PROIZVODNJA V NOVEMBRU

(Nadaljevanje s 3. strani)

PROBLEMATIKA V POSAMEZNIH ŽELEZARNAH

Železarna Jesenice je zaključila mesec november dosti uspešno. Samo obrata plavž in valjarna bluming-steckel nista izpolnila mesečnega načrta proizvodnje.

Na visoki peči št. 2 so imeli tridnevni zastoj. Menjati so morali 18 hladilnikov od 32 obstoječih. V SM jeklarni so kljub slabemu stanju peči 07 in 06 praktično izvršili mesečni načrt proizvodnje, z elektropečmi so ga pa celo presegli.

Valjarna bluming-steckel je izvršila načrt skupne proizvodnje s 96,4 %, blagovno pa s 107,5 %. Skupno proizvodnjo niso izvršili zaradi zastojev striper in kleščnega žerjava ter zaradi popravila peči navijalcev pri steckel-ogrodju.

Za dober rezultat pri blagovni proizvodnji ter realizaciji ima največji delež dobra proizvodnja v hladni predelavi. Tam so izvršili skupno proizvodnjo s 111,1 %, blagovno pa s 109,1 %.

Železarna Ravne je izvršila skupno proizvodnjo z 101,6 % ter blagovno proizvodnjo z 100,6 %.

Imeli so dobro realizacijo in visok delež izvoza, ki je znašal kar 38,3 % mesečne odpreme ter je bil rekorden. Topilnica je izvršila mesečni načrt z 101,8 %, kljub pogostim, manjšim zastojem zaradi izpadov električne energije. Tako so sorazmerno veliko zastojev zaradi mehanskih ter elektro okvar. Izmeček se je znižal, narasla je količina neuspele, izvenprogramske proizvodnje, katero sicer uporabljajo, vendar kot manjvredno proizvodnjo.

Livarna je dosegla le 70,8 % načrta skupne ter 77,3 % blagovne proizvodnje. Vzrok je predvsem v prekomernih zastojih peskovnih strojev, ki so znašali skupno 320 ur. Drugi vzrok je enak kot že v prejšnjih mesecih, to so razdrobljena naročila. Proizvodnjo ovira delo na dotrajanem peskometu, v naročilu imajo že novega. Težave so še v naprej s slabo kvaliteto surovin, zlasti livarskega peska.

Proizvodnja na težki progi je bila dobra, ozko grlo je v možnosti ogrevanja ingotov. V prihodnjem letu bodo zgradili dodatno globinsko peč tako, da bodo lahko boljše izkoriščali zmogljivost proge in brez težav prevajali ingote iz nove jeklarne Železarne Štore.

Tudi na srednji in lahki progi je potekalo delo dobro in brez večjih zastojev. V čistilnici polizdelkov je delo ovirano zaradi pomanjkanja prostora in delovne sile.

Stanje likvidnosti za čas poslovanja od I. do X. 1973

Tekoča likvidnost podjetja je v letošnjem letu bistveno boljša kot v preteklih letih. Naš bančni račun ni bil niti enkrat blokiran. Denarna sredstva, s katerimi razpolagamo konec oktobra, so višja za 182 % od stanja na začetku leta. Omenjeno ugotovitev ilustrirajo naslednji podatki:

a) Bilanca obratnih sredstev I.—X. 1973		(v 000 din)	
AKTIVA	1. 1. 1973	31. 10. 1973	Indeks
Material (razred 3)	52.183	63.900	122
Polizdelki	16.529	21.743	123
Gotovi izdelki	1.522	4.379	288
Kupci	85.979	91.135	106
Ostala obratna sredstva (denarna sredstva, investicijsko vzdrževanje, ZPSZ)	27.083	53.437	197
Avansi dobaviteljem	19.611	31.021	158
	202.907	265.615	131
PASIVA			
Poslovni sklad	38.230	35.031	92
Dobavitelji	44.551	53.325	120
Dolgoročni krediti	25.746	48.470	188
Kratkoročni krediti	71.918	105.402	147
Ostala obratna sredstva (obveznosti iz dohodka, nerazporejeni dohodki itd.)	21.999	20.270	92
Avansi kupcev	436	3.117	673
	202.907	265.615	131

Značilnosti in problemi prednje bilance, ki jih je potrebno poudariti:

— Zaloge materiala in gotovih izdelkov so porastle nad predvidene normative. Pri zalogah materiala je potrebno znižati zlasti tiste vrste, ki že dlje časa ne beležijo nikake porabe.

— Znatno del obratnih sredstev, 38.075 tisoč din, imamo trenutno vezanih pri inozemskih dobaviteljih za uvoženo blago, kar znatno otežkoča in obremenjuje poslovanje.

— Za terjatve, ki jih imamo do kupcev, lahko rečemo, da jih letos rešujemo uspešneje, saj je realizacija za 9 mesecev večja od lanske za 24 %, dolgovanja kupcev pa le za 4 %.

— poslovni sklad za obratna sredstva znaša v celotnem dohodku podjetja le 9,6 %, medtem ko znaša na Ravnah in Jesenicah približno 25 %. To je posledica nizke akumulativnosti oziroma dokazuje, da nismo imeli v preteklih letih možnosti fonda povečevati, ker smo bili angažirani na novogradnjah.

— Z napovedano konverzijo kratkoročnih kreditov smo vendarle uspeli povečati kvaliteta dolgoročna obratna sredstva, s čemer smo se sorazmerno približali ostalima dvema železarnama. Glavni izvor financiranja našega poslovanja ostaja slej ko prej kratkoročno kreditiranje, ki pa je kljub najemanju nekaterih ugodnih uvožno-izvoznih kreditov zelo drago, kar dokazujejo letošnje plačane obresti:

Plačilo obresti I.—IX. 1973:

Za kredite — na osnovna sredstva	6,019.405 din
— na trajna obratna sredstva	359.057 din
— za občasna obratna sredstva	5,125.288 din
Zamudne obresti dobaviteljem	2,923.007 din
Skupaj	14,426.757 din

V tem času smo kasirali od naših kupcev obresti za 1,960.073 din. zaradi primerjave navajamo še plačilo obresti za kredite v letu 1972, ki so znašale v celoti 6,483.440 din ali 56 % od dosedaj izplačane letošnje vsote.

b) Pregled fakturirane prodajne vrednosti I.—X. 1973

	(v 000 din)			
	I.—X./72	I.—X./73	% delež	1972/73
1. Fakturirana vrednost	316.143	404.269	100	128
2. Plačana vrednost	326.896	412.694	102	126
Od tega:				
gotovinska plačila	78.314	87.548	21	112
izvozni prilivi	25.184	70.534	17	280
kompenzacije	223.398	254.612	62	114

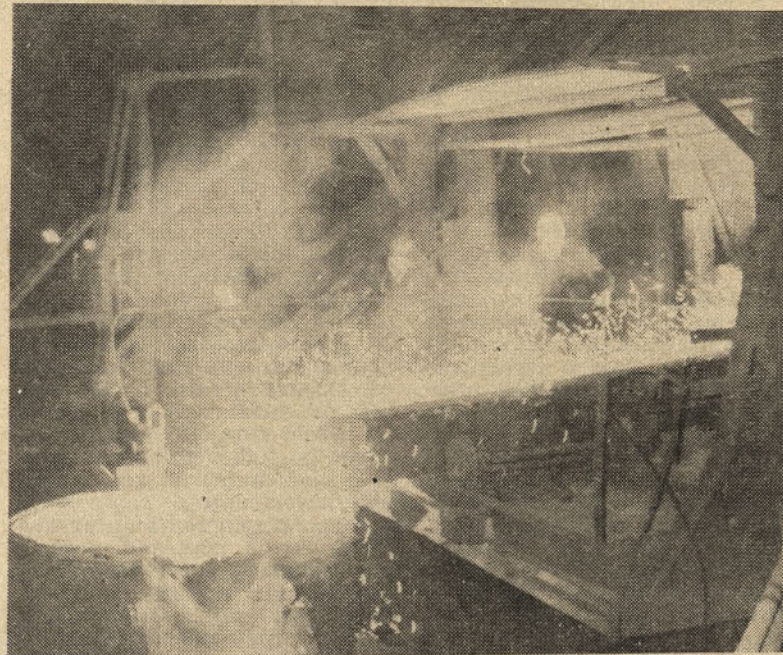
Očitno je, da smo letos uspešnejši pri izterjavah naših terjatev pri kupcih, predvsem na račun povečanja izvoza, katerega višina gotovinskih plačil skoraj že dosega na domačem tržišču zbrano denarno maso.

c) Pregled koriščenja kratkoročnih kreditov I.—IX. 1973

Doslej smo v letošnjem letu najeli za ca. 300 milijonov din kratkoročnih kreditov, katerih struktura je naslednja:

	% delež
— izvozni krediti	18 %
— krediti za pripravo izvoza	38 %
— uvozni krediti	26 %
— krediti za ostale obratovalne namene	18 %

Brez najemanja prikazanih kratkoročnih kreditov si seveda ne moremo predstavljati normalnega poteka poslovanja podjetja, zato so bili ukrepi o zagotovitvi teh kreditov, kljub visoki ceni, zelo na mestu.

d) Nekater primerjave v okviru združenega podjetja za obdobje od I.—IX. 1973

	Jesenice	Ravne	Store
Celotni dohodek (N-din)	1,387.897	714.461	383.923
Poslovni sklad celotni dohodek	= 24,2 %	24,9 %	9,6 %
Kratkoročni krediti celotni dohodek	= 7,5 %	8,6 %	29,4 %
Dolgoročni krediti celotni dohodek	= 12,2 %	11,7 %	12,5 %
Skupaj delež sklada in kreditov	43,9 %	45,2 %	51,5 %
Dobiček v celotnem dohodku	4 %	7 %	1 %

Teh nekaj prikazanih bistvenih podatkov izpričuje našo letošnjo likvidnost v izvajanju tekoče poslovne politike podjetja in nakazuje nekatere težave v poslovanju. Za temi podatki stoji niz ukrepov, ki so bili izpeljani od strani nekaterih strokovnih služb in delavcev v proizvodnji. Že na začetku leta smo opozorili, da terja izpeljava tako zahtevne naloge v pogojih zaostrene stabilizacijske gospodarske politike podporo in prizadevanje najširšega kroga sodelavcev podjetja. Uspeh bi lahko bil večji, če bi nam ta naloga bolje uspela: na materialno porabo bi bolj pazili, nakupne vrednosti bi zmanjševali, zaloge bi bile nižje, strokovne službe bi racionalizirale zastarele faze in podobno. S prehodom na novo leto zato ostaja dovolj nalog, katerih uspešna izvršitev nam lahko še bistveno popravi rezultate na področju trajnejše likvidnosti podjetja.

Komisija za likvidnost podjetja

V okviru naših prizadevanj, da razširimo sodelovanje z vzhodno-evropskimi državami, v okviru SEV, je naše podjetje obiskala ob koncu novembra delegacija češkoslovaške črne metalurgije na čelu z direktorjem odbora ministrstva metalurgije Josefom Miksom in generalnim direktorjem črne metalurgije Karelom Kodešem. Čehi so se zlasti zanimali za naše brušeno vzmetno jeklo, specialni grodelj ter konti litino v obliki ulitih profilov. Na področju znanstveno-tehničnega sodelovanja želijo pri nas proučiti intenzifikacijo kupolke z vročim vpihovanjem zraka in butana, mi pa bomo pri njih lahko na licu mesta proučevali direktno vliivanje kokil iz visoke peči in pripravo livarskega peska z uporabo cementa.

Samoupravni sporazum o združevanju organizacij združenega dela v Slovenske železarnе Ljubljana, podpisan 27. 11. 1973 v Ljubljani, je vnesel v razmerja med organizacijami združenega dela v sestavu Slovenskih železarn vrsto novosti. Razširjeni sestav Slovenskih železarn s predelovalci žice in Metalurškim inštitutom je le ena od novosti; uresničenje ustavnih načel in izgraditev novih odnosov tudi ni še vse, kar je bilo vgrajeno v novo ureditev. V tem sestavku bomo zato podali pregled dosedanjih rešitev po ustanovni pogodbi in statutu v luči prakse, ter tako dosedanje ureditve primerjali s pravkar sprejetimi novimi rešitvami. Kaj prinaša torej novega samoupravnega sporazuma o združevanju?

Že zakon o konstituiranju je letos vzpostavil nove odnose v sestavljenih organizacijah združenega dela, ki temelje na dogovoru članov in ne več na prisilnih določbah zakona. Temeljnimi organizacijam združenega dela v sestavu delovnih organizacij, ki se združujejo, so priznane vse originalne pravice po ustavi, večja samostojnost, predvsem pa pravna osebnost. Delavci sami in ne zakon odločajo o vsebini odnosov na ravni sestavljene organizacije združenega dela, kamor se v našem primeru vključujejo delovne organizacije zaradi povečanja lastnega dohodka, napredka in razvoja lastnega in skupnega dela kot tudi zaradi povečanja produktivnosti skupnega družbenega dela.

Izhodišče sporazuma je, da so vsi podpisniki suvereni enakopravni udeleženci, ki se združujejo zaradi uresničevanja skupnih ciljev, ki jih bodo v združenem delu lažje, učinkovitejše ali bolj ekonomično ustvarili. Doslej je torej temeljne odnose urejal zakon in le deloma notranja ureditev v organizacijah združenega dela, odslej jih ureja medsebojni dogovor enakopravnih partnerjev.

Poleg železarn so se združili v Slovenske železarnе na novo predelovalci žice ter Metalurški inštitut. Samoupravni sporazum pa omogoča, da se v Slovenske železarnе lahko združijo vsaka druga delovna delovna organizacija, ki izkaže svoj interes, da z združevanjem dela in sredstev skupaj s podpisniki zagotovi sebi in celoti večji poslovni uspeh ob soglasju podpisnikov. Izhodišče sporazuma je tudi v njegovi odprtosti. Vse določbe sporazuma omogočajo nove združitve brez spremembe sporazuma; dosedanja ureditev ni dovoljevala novih priključitev brez spremembe določil statuta.

V letošnjem letu so bile v vseh treh železarnah ustanovljene temeljne organizacije združenega dela, predelovalci žice in Metalurški inštitut pa so na zborih delovnih ljudi sprejeli sklepe, da ne ustanovijo več temeljnih organizacij, temveč ostanejo njihove delovne organizacije brez TOZD, kjer pa imajo delavci vse pravice in dolžnosti temeljnih organizacij. Čeprav je temeljna organizacija nosilec povezovanja, saj ima vse originalne pravice že po sami ustavi, je bilo soglasno sprejeto izhodišče, da se združujejo v Slovenske železarnе delovne organizacije. Na višjo raven se namreč lahko prenašajo samo združeni interesi, za katere je raven delovne organizacije preozka osnova, ne pa posamični

interesi temeljnih organizacij. Združeni interes pa se ugotavlja na ravni delovne organizacije in je torej ta nosilec združevanja, pri čemer pa delegati izvirajo iz temeljnih organizacij. Za podkrepitev tega izhodišča velja navesti, da temeljne organizacije brez delovne organizacije ne morejo biti, obratno pa je mogoče.

S samoupravnim sporazumom se gradi organizacija, kjer se skupno rešujejo le istovetni cilji, oz. skladni interesi. Kadar interesi ne bodo skladni, se jih ne bo tiščalo v ospredje. Večina odnosov bo tudi v prihodnje potekala med dvema ali več podpisniki neposredno.

V sporazumu so jasno postavljene obveze podpisnikov in s tem namen združevanja: za usklajevanje razvoja, proizvodnje in poslovanja s skupnimi razvojnimi in letnimi načrti, oblikovanje enotne poslovne politike, enoten in usklajen nastop na domačem in tujem tržišču, enoten oz. usklajen nastop pred predstavniškimi organi, združenji in bankami, združevanje sredstev za skupne dejavnosti, ter organiziranje strokovnih služb za izvajanje skupnih nalog.

V dosedanjih skupnih aktih je bil namen združitve dosti bolj skromno opredeljen, predvsem pa ni bilo vedno jasno, kaj so skupne obveze ustanoviteljev in kaj strokovnih služb, kar se je v praksi mešalo in se je velikokrat direkcija istovetila z združenim podjetjem, čeprav je bila samo en delček skupnega podjetja.

Firma je sedaj delno spremenjena zaradi novih predpisov (glede odgovornosti, ki mora biti razvidna že iz firme), pri čemer je vselej poudarek na Slovenskih železarnah, najsi bo to polna ali skrajšana firma, dočim je bil doslej poudarek na združenem podjetju.

Na novo je vzpostavljen zaščitni znak, ki daje vtis valjanja jekla, in se uporablja pri skupnem nastopu navzven. Podpisniki sicer obdržijo svoje zaščitne znake.

Spremenjen je sedež, ki je od septembra dalje v ulici Moša Pijske 5, kjer so železarnе kupile eno nadstropje v novi poslovni stavbi.

Poslovni predmet je v sporazumu opredeljen le za tiste dejavnosti, ki se skupno opravljajo na tretji ravni, in torej ni več kot doslej naštevane vseh poslovnih predmetov podpisnikov.

Na novo je postavljena organizacija Slovenskih železarn, ki temelji na treh organizacijskih ravneh: raven temeljne organizacije, raven delovne organizacije in raven sestavljene organizacije. V sporazumu so obdelana izhodišča za urejanje odnosov med drugim in tretjim nivojem. Raven Slovenskih železarn kot sestavljene organizacije je opredeljena: enkrat kot organizacijska celota, v kateri se skupno oblikuje politika in se zagotavlja njeno izvajanje, v dogovorjenih pristojnostih pa lahko samostojno nasto-

Novi odnosi v

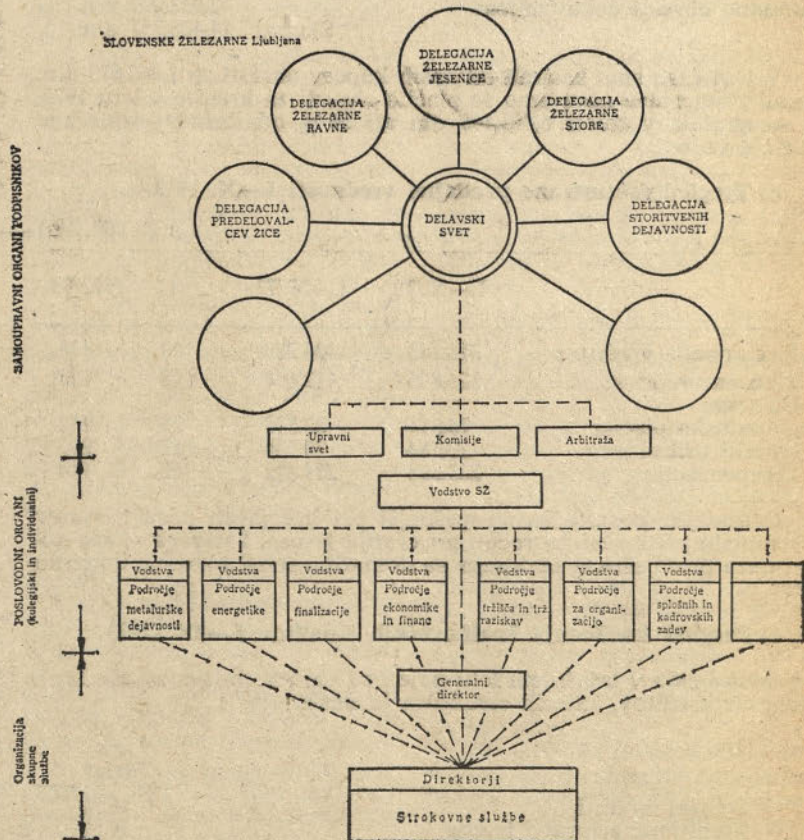
pa proti tretjim osebam, ter drugič kot organizacijska raven, na kateri se preko dogovarjanja organizira formiranje skupne politike delovnih organizacij v sestavu Slovenskih železarn in izvajanje določenih funkcij. Pristojnosti so razdeljene med nivoji, pri čemer tretji nivo nima operativnih odločanj, temveč se tam snujejo predlogi za sistemske rešitve.

V ospredje stopa skupno načrtovanje razvoja, ki je podrobno opredeljeno. Posamezni podpisnik lahko predvidi s svojim letnim načrtom investicij samo tiste nove naložbe, ki so v skladu z razvojnimi načrtom Slovenskih železarn ter je zanje dal soglasje skupni delavski svet. Pomembna je tudi konkretna obveza enotnega nastopa Slovenskih železarn v Združenju jugoslovanskih železarn in drugih skupnih asociacijah.

Bistvene spremembe so vnešene tudi v poglavje o samoupravnih organih. Doslej smo imeli v združenem podjetju delavski svet, ki je štel 25 članov (3-krat 8 iz železarn in 1 član direkcije), ter poslovni odbor, ki je štel 7 članov (3 x 2 iz železarn in generalni direktor). Poslovni odbor je bil sicer učinkovit organ, vendar so bili njegovi člani izključno direktorji in je bil v tem smislu poslovodni in ne samoupravni organ (kakor to sedaj opredeljuje osnutek nove ustave). Delavski svet je imel v štirih letih svojega mandata 14 sej (torej dobre 3 ali slabe 4 vsako leto), poslovni odbor pa 27 sej (še enkrat več). V svoji mandatni dobi je delavski svet pretežno del časa porabil za spremljanje tekočih dogajanj, le malo pa je bilo akcij, ki jih je sam sprožil oz. kreiral politiko nadaljnega razvoja. V zadnjem obdobju je kvaliteta dela tega organa znatno porasla. Poslovni odbor je bil glede na svoj sestav in manjše število članov, kar je

omogočalo večjo dinamiko, nosilec dogajanj v združenem podjetju. Institucija arbitraže ni bila nikoli uporabljena.

Samoupravni organi po sporazumu so delavski svet, upravni svet in komisije, posebej pa je predvidena tudi notranja arbitraža. Samoupravni organi so sestavljeni po delegatskem načelu, kjer enakopravno odločajo delegacije. Delegati so dolžni, da pridejo na seje samoupravnih organov z izoblikovanim mnenjem svoje temeljne organizacije. Ker so vsi podpisniki enakopravni partnerji, ni preglasovanja. Vendar pa so delegacije postavljene ne zgolj po podpisnikih, temveč delno tudi po skupinah sorodnih delovnih organizacij, da se s tem lahko določena parcialna vprašanja že predhodno rešijo izven skupnih samoupravnih organov. V Slovenskih železarnah je po udarek na reševanju globalne politike in neparcialnih interesov. S tem postajajo samoupravni organi bolj učinkoviti, hkrati pa za držijo podpisniki polno enakopravnost. Člani vsake delegacije se bodo sami sporazumeli, na kakšen način bodo znotraj delegacije spremljali stališča do posameznih vprašanj, pri čemer pa bo moramo biti pri neodtujljivih pravicah delavcev vedno podano soglasje vsake TOZD (sredstva). Kot novost je predvidena tudi možnost, da se pri združevanju novih organizacij združenega dela v Slovenske železarnе delavski svet odloči, ali bo taka organizacija izvolila lastno delegacijo, ali pa se bodo njihovi delegati vključili v eno od obstoječih delegacij. Trimo Trebnje bi se torej ob soglasju podpisnikov lahko vključil v Slovenske železarnе kot enakopraven podpisnik, pri čemer bi nastopal v delavskem svetu preko delegacije Železarnе Jesenice, na katero gravitira po proizvodnem programu. Sestava samoupravnih organov je delavska,

slovenske
železarnе
ljubljana

slovenskih železarnah

mandat traja dve leti. V delavski svet bosta iz vsake temeljne organizacije oz. organizacije združenega dela izvoljena dva delegata, v upravni svet iz vsake delegacije dva delegata, pri čemer pa bo imel vsak podpisnik vsaj enega delegata (železarne torej po dva, Plamen npr. enega). V sporazumu je določeno, da vrši delavski svet poleg vseh ostalih funkcij tudi samoupravno delavsko kontrolo, s tem da nadzoruje izvajanje določil splošnih aktov, sklepov samoupravnih organov, uporabo sredstev ipd. V delavskem svetu in upravnem svetu je pri upravljanju interne banke postavljena logična omejitev, da s sredstvi interne banke soupravlja le podpisniki — vlagatelji, ki imajo vlagateljske deleže. En delež znaša 10 milijonov din. Vendar je možno, da ima več podpisnikov skupni vlagateljski delež in s tem skupaj pridobijo glas pri odločanju (odločanje je glasno).

Poleg samoupravnih delujejo tudi poslovodni organi, ki jih predvideva osnutek nove ustave, in sicer: kolegijski poslovodni organi in individualni poslovodni organi. Kolegijske poslovodne organe sestavljajo odgovorni delavci — nosilci funkcij posameznih področij dela podpisnikov, za katere tako odloči upravni svet, ter so pristojni in odgovorni za pripravo predlogov enotne poslovne politike in za operativno izvajanje take politike. Že doslej so se uveljavili teami po posameznih področjih dela, ki so dobili svojo potrditev v sporazumu kot poslovodni organi. Dosedanji akti jih niso poznali in so ti organi nastali iz potrebe po skupnem delu odgovornih delavcev vseh železarn. V sporazumu so podrobno opredeljene tudi pristojnosti in odgovornost generalnega direktorja ter ostalih individualnih poslovodnih organov, pri čemer je zaostrena njihova odgovornost in zagotovljena letna ocena uspešnosti njihovega dela.

Na novo je urejen postopek sprejemanja odločitev skladno z novimi rešitvami ustave. Upravni svet usklajene predloge kolegijskih poslovodnih organov, ki so pravzaprav motor Slovenskih železarn, posreduje lahko neposredno v sprejem pristojnim skupnim samoupravnim organom (tretja raven), oz. jih posreduje v javno razpravo podpisnikom. V zadevah, ki niso skupnega pomena za vse podpisnike, pa se pripravljajo v okviru kolegijskih poslovodnih organov, upravni svet posreduje predloge za sprejem neposredno pristojnim samoupravnim organom podpisnikom (druga raven). V primeru nesoglasij je predviden tudi usklajevalni postopek.

Na novo je opredeljena tudi odgovornost za predloge in sklepe med samoupravnimi in kolegijskim oz. individualnimi poslovodnimi organi. Proti podpisniku, ki v bistvenih zadevah krši ta sporazum oz. obveze, sprejete na njegovi podlagi, se lahko sprejmejo brez njegovega soglasja ustrezne sankcije, celo izključitev.

Organizacija skupne službe je organizirana za opravljanje tistih skupnih del, ki so potrebna za uspešno izvrševanje nalog samo-

upravnih in poslovnih organov (dosedanja direkcija, ki pa že doslej ni nič »dirigirala«). Poslovanje organizacije Skupne službe se na podlagi programa dela financira s proračunskimi prispevki podpisnikov, ki se določajo z letnim gospodarskim načrtom, kolikor se o tem posamezni podpisniki ne dogovorijo drugače. Proračun zajema zgolj pokrivanje normalnih stroškov poslovanja, dogovorjenih osebnih dohodkov ter skladov, ki so potrebni za delovanje skupnih služb. O uporabi čistega dohodka, ki ga službe ustvarjajo z opravljanjem storitev, in o morebitni pozitivni razliki med proračunskimi in dejanskimi stroški, odločajo podpisniki. Te določbe dosti bolj opredeljeno kot doslej urejajo položaj skupnih služb glede na izkušnje o dosedanjem delu. Dopuščena pa je tudi možnost, da se del skupnih poslov opravlja dislocirano pri enem ali več podpisnikih v okviru njihovih skupnih služb.

Povsem novo je poglavje o storitvenih organizacijah, ki so usposobljene za izvajanje skupno sprejete politike. Take organizacije so interna banka, nadalje metalurški inštitut, lahko pa se ustanovijo (oz. priključijo že obstoječe) tudi storitvene organizacije za opravljanje trgovske dejavnosti, inženiring-biro ter druge storitvene organizacije. Vse te organizacije poslujejo po načelu dohodka in urejajo medsebojna razmerja s podpisniki pogodbeno. Predvsem je pomembno poslovanje interne banke, preko katere podpisniki — vlagatelji uresničujejo finančno-ekonomske prednosti, ki jih prinaša združeno finančno poslovanje, nadalje posebne ugodnosti, ki jih Slovenskim železarnam priznava širša družbena skupnost (npr. odstop anuitet), financirajo vse tiste aktivnosti skupnega pomena, za katere so se sporazumeli, kar vse v dogovorjenem obsegu povezuje Slovenske železarne v rizično skupnost. Doseženi dohodek interne banke kot vsa sredstva pripadajo v celoti vlagateljem, s katerimi upravljajo sami vlagatelji. Vsa kvalitetna sredstva trajnejše narave so evidentirana pri vlagateljih oz. temeljnih organizacijah.

Med podpisniki kot že doslej ni predvidena medsebojna odgovornost. Jasneje pa je določena odgovornost za pogodbene in druge obveznosti, ki jih skladno s tem sporazumom sklenejo Slovenske železarne v svojem imenu in za svoj račun; tedaj odgovarjajo proti tretjim osebam solidarno z vsemi svojimi sredstvi podpisniki.

Na novo je predvidena tudi sanacija, kadar kateri od podpisnikov zaide v večje ekonomske težave. Kadar se pri posameznem podpisniku pojavi višek delavcev in ne more sam najti ustrezne rešitve, je zagotovljena solidarna pomoč ostalih. Družbeno-politične organizacije se aktivno vključujejo v kandidacijski postopek za izvolitev samoupravnih in poslovodnih organov, kar doslej ni bil primer. Z zagotovitvijo potrebnih sredstev in sodelovanjem v samoupravnih organih so pridobile na svojem pomenu. Nadalje je zagotovljeno medsebojno usklajevanje samoupravnih sporazumov in splošnih aktov vselej,

kadar gre za enotnost položaja delavcev Slovenskih železarn v združenem delu, čeprav bi se taki akti sprejemali na ravni temeljnih organizacij (kot sedaj npr. samoupravni sporazumi delavcev v TOZD o medsebojnih razmerjih v združenem delu). Končno pa je zagotovljeno soglasje o tem, da bodo podpisniki v skladu z ustavo na temelju tehnološko-ekonomskih načel še nadalje razreševali odprta vprašanja in ustanavljanje novih temeljnih organizacij znotraj Slovenskih železarn vršili usklajeno, s težnjo povezovanja po interesnih področjih.

Z vsem tem postajajo Slovenske železarne širši sistem. Sistem pa ni le seštev partnerjev, temveč pomeni novo kvaliteto. Doslej so bile železarne preko združenega podjetja pretežno horizontalno povezane, kar pomeni, da je bila vsaka zase izgrajena celota brez medsebojnega dopolnjevanja. S pridružitvijo predelovalcev žice se že ustvarja večja vertikalna povezava, kjer se proizvodnja različnih podpisnikov medsebojno pogotuje in dopolnjuje. Storitvene organizacije bodo tako vertikalno povezavo lahko še bolj okrepile, kar vse bi moralo prinesiti posameznim podpisnikom in celoti boljše ekonomske rezultate. Pravkar dano soglasje železarn za sofinanciranje nedokončanih investicij v železarni šture iz združenih sredstev v interni banki ter sklenitev posebne pogodbe pomeni veliko

materialno krepitev medsebojnih vezi med železarnami in kvalitetno novo stopnjo odnosov v Slovenskih železarnah.

V prihodnje je treba vzpostaviti več medsebojnih dolgotrajnejših dogovornih vezi, s katerimi bo mogoče zamenjati kratkoročne tržne odnose. Slednje je predvidevala dosedanja ureditev, sporazum pa daje prednost dogovorjenim odnosom. Zelo pomembna je določba sporazuma, po kateri se deli ustvarjeni dohodek več podpisnikov ustrezno z vloženim delom vseh tistih, ki so sodelovali pri osvajanju, izdelavi oz. predelavi jekla ali izdelkov, kar je pomembna novost sporazuma.

Novi sporazum daje veliko možnosti enakopravnega sodelovanja in odločanja vsem tistim, ki imajo tak interes. Zrastel je s skupnim delom številnih delavcev. V njem so strnjene izkušnje iz dosedanjega skupnega dela, obogatene z izkušnjami in razmišljanji nas samih in tudi drugih, upošteva novo ustavno in zakonsko ureditev. Sporazum kljub številnim novim rešitvam sam na sebi še ne zagotavlja uspešnega jutrišnjega dne, saj je šele odprl pot, da hitreje nadaljujemo z začetim delom. Sporazum bi lahko ostal mrtva črka na papirju, kolikor nam ni uspelo preko razprav in snovanja novih načel danes vsaditi vsaj dela njegove vsebine in duha v vse nas za odločanje jutri. Zrele razprave po kolektivih pa so že dokazale, da je sporazum zaživel, ker izhaja iz prakse, in nakazuje skupno pot železarjev.

Miha Potočnik

PRILOGA I.

Pregled glasovanja za sprejem sporazuma:

Železarna	Skupno št. delavcev	Glasovalo za	
Železarna Jesenice			
TOZD:			
— Talilnice	1.042	532	
— Valjarne	933	706	
— Vzdrževanje, energija, transport	1.808	1.267	
— Hladna predelava	1.064	600	
Organizacija skupne službe	1.145	664	
S k u p a j	5.992	3.799	63,4 %
Železarna Ravne			
TOZD:			
— Mehanske obdelave	983	636	
— Metalurške proizvodnje	1.729	1.270	
Organizacija skupne službe	1.283	785	
S k u p a j	3.995	2.691	67,3 %
Železarna Štore			
TOZD:			
— I. proizvodnja			
114. panoge	798	645	
— II. proizvodnja			
117. panoge	696	586	
Organizacija skupne službe	1.151	925	
S k u p a j	2.645	2.156	81,5 %
Veriga Lesce	1.077	765	
Plamen Kropa	505	438	
Tovil Ljubljana	270	208	
Žična Celje	502	302	
Metalurški inštitut Ljubljana	96	59	
	2.450	1.772	72,3 %
SKUPAJ	15.082	10.418	69 %

STORSKI ŽELEZAR. Glasilo delovnega kolektiva Železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni in glavni urednik ing. Stane Ocvirk — Pomočnik urednika Rudolf Uršič — Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (Št. 421-2/72 z dne 27. 12. 1972) — Tisk: AERO, kemična in grafična industrija Celje.

USKLADITI NAPORE ZA VEČJO STORILNOST

(PROBLEMATIKA PROIZVODNJE)

Kot je razvidno iz spodaj navedenega pregleda, znaša proizvodnja v prvih 8 mesecih 1973 (brez aglomerata, sur. valjev in gredic) 136.115 ton in je za 2,6 odstotka višja kot v istem času lanskega leta. Pripomniti moramo, da je letošnja proizvodnja občutno nižja v prvih 8 mesecih na plavžu, v jeklarni, livarni II in šamotni, in sicer za 3.302 t, 3.269 t, 456 t in 1.164 t. Na drugi strani pa občutno višja v valjarni I, valjarni II, jeklovleku, li-

varni I in mehanski obdelavi, in sicer za 925 t, 8.522 t, 469 t, 1.478 t in 203 t. Iz navedenega sledi, da je v letošnjem letu v občutnem porastu finalna oziroma blagovna proizvodnja. Lani smo odpremili v prvih 8 mesecih 84.679 t, letos pa 94.895 t ali 112 %. Čeprav je porast občuten, vendar nismo dosegli predvidene proizvodnje, kot to zahteva rebalansiran družbeni plan za drugo polletje.

Pričakujemo, da bo indeks porasta blagovne proizvodnje v zadnjih 4 mesecih večji, kar je še možno doseči ob popolnem izkoriščanju razpoložljivih kapacitet.

jeklarni pa pomanjkanje toplotne energije, izpad plavžnega plina, manj tekočega železa in manjša vzdržljivost peči, kot je bilo predvideno, ker je morala le-ta v predčasni remont. Vzrok takega remonta je bila slabša kvaliteta vgrajene opeke. Vzrok nižje proizvodnje pri jeklovleku je predvsem zaradi neaktiviranja kapacitet in pomanjkanja ustreznih naročil.

V TOZD I je predvsem pereče zaostajanje proizvodnje jeklovleka v visoko stopnjo predelave oz. finalizacije ter kasnitev pri osvajanju trapezastega profila v valjarni II in končno tudi še nerешeno vprašanje cen za sivo železo. Osvajanje trapezastega železa se je preneslo na mesec september, prvi poskusi so bili izvršeni in to s pozitivnim uspehom.

Ista konstatacija velja glede nove jeklarne, ki je šla v pogon konec septembra in to kot kažejo prvi rezultati proizvodnje zelo uspešno, brez posebnih težav in problemov. Izpad proizvodnje el. jekla v III. kvartalu je povzročilo nemalo težav z oskrbo valjarni II s polfabrikati.

V TOZD II so ostali pod letnim planom surovi in obdelani valji, in sicer obdelani za 49 t ali 4,3 % obdelana litina za 13 t ali 3,2 %, računajoč proti postavljenemu operativnemu planu.

Osnovni vzroki za zaostajanje za planom pri proizvodnji valjev so stagniranje ali celo nazadovanje proizvodnje v fizičnem in celo kvalitetnem spektru proizvodnje. To je posledica tega, da dosedanj naročniki znižujejo obseg naročil. Pri litini je pripisati zaostajanje delno pomanjkanju naročil, na drugi strani pa nedovoljni dinamičnosti in elastičnosti pri prevzemanju naročil (novih) za litje in obdelavo.

Z ozirom na zgoraj navedeno situacijo je tehnični sektor podvzel ukrepe, da se proizvodnja valjev sanira, zato je ena najvažnejših nalog v drugem polletju in v letu 1974 za TOZD II prav proizvodnja valjev. Druga skrb TOZD II mora veljati aktiviranju novih kapacitet in s tem povečevanju proizvodnje, predvsem pri strojnem oblikovanju.

Novi proizvodi

V letošnjem letu smo končno zelo uspešno realizirali dolgoletna prizadevanja za lastno proizvodnjo specialnega železa, sposobnega za izdelavo sferolitine. V januarju in juniju smo izdelali preko 9.000 t tega specialnega železa, ki smo ga pri proizvodnji zelo dobro uporabljali in je v celoti nadomeščalo že od februarja dalje ves prej uvoženi grodelj. Ta novi proizvod — grodelj si prav tako uspešno utira pot na domačem tržišču, tj. za potrebe ostalih jugoslovanskih livarn.

Kot že rečeno, je proizvodnja valjanega trapezastega železa v zakasnitvi, predvsem zaradi dolgih dobavnih rokov potrebne dodatne opreme. Kot že zgoraj povedano, se je prva poskusna proizvodnja izvedla v začetku septembra in to dokaj uspešno, tako da danes lahko z gotovostjo trdimo, da bomo v najkrajšem času lahko prešli na redno industrijsko proizvodnjo.

Kot tretji novi proizvod je treba omeniti elektro-jeklo oziroma stavljanje nove električne jeklar-

ne v pogon, kar se je zgodilo v soboto, dne 29. 9. 1973. Če lahko vzamemo kot osnovo za oceno tako kratko poskusno delo 5—6 dni, lahko zaključimo, da je bil začetek zelo uspešen.

Izmečki, odpadki in izpleni

V prvih 8 mesecih smo imeli 2.139 t izmečka v vrednosti 6.169.000 ali 1,6 % od skupne proizvodnje. Izmečki so v absolutnem merilu nižji kot nam jih dopušča plan 1,8 %, vendar to ne sme biti merilo, ker so še dane velike možnosti, da delež izmečka znižamo. Konstatiramo, da so izmečki nižji od planskih normativov v vseh obratih in proizvodih, razen v livarni I, kjer so občutno prekoračeni pri proizvodnji valjev z indeksom 156,7.

Odpadki so v povprečju v okviru normativov, le pri nekaterih proizvodih so odstopanja v plus, pri jeklovleku, pri sivi litini in v livarni I ter na progi 250 mm v valjarni II. Slednje gre v celoti na račun osvajanja nove proizvodnje.

Izpleni so v tem času višji od normativov, razen pri spec. železu na el. plavžu, pri valjih vrste indefinit in pri sivi litini za strojegradnjo. Iz tega naslova je nastal v prvih 8 mesecih občuten prihranek 3.500.000 din.

Produktivnost in število zaposlenih

Produktivnost dela je nižja od planirane, in sicer za 1 % po količini in za 2,9 % po vrednosti na zaposlenega. Rezultati produktivnosti so bili slabši po sprejemu rebalansiranega plana, namreč v mesecu juliju in avgustu nismo dosegli planirane proizvodnje, kot je začrtano po rebalansiranem planu.

V primerjavi s preteklim letom je porast produktivnosti po količini kakor tudi po vrednosti občuten in ga je deloma pripisati asortimanu, deloma pa povišanju cen za naše proizvode.

Število zaposlenih znaša konec meseca avgusta 2.435 oziroma v povprečju januar—avgust 2.488, kar pomeni, da imamo konec avgusta 193 ljudi manj kot predvideva družbeni plan za drugo polletje.

Fluktuacija je zelo visoka, pomanjkanje delovne sile postaja vse bolj pereče in že vpliva na proizvodnjo, ki je zaradi tega zmanjšana, kar se predvsem odraža v livarni I in II, v valjarni I in čistilnici ingotov.

Ta problem je postal še bolj akuten s stavljanjem nove električne obločne peči v pogon in aktiviranju novih kapacitet v livarni II. Da bi zadostili vsaj najnujnejšim potrebam, bi potrebovali takoj vsaj 100 ljudi. V tem pogledu je tehnični sektor podvzel vse ukrepe z namenom racionalizacije dela, vendar navedenih potreb ne bo mogoče zadostiti.

Predlogi v zvezi s predstoječimi nalogami proizvodnje

V zvezi z nalogami, ki stojijo pred nami, tj. predvsem realizacija rebalansnega družbenega plana za drugo polletje, plana za leto 1974, ki predvideva kar 37,6 odstotka višjo skupno proizvodnjo (Nadaljevanje na 9. strani)

Pregled proizvodnje od I.—VIII. 1973 v tonah:

Obrat	I.—VIII. — plan	I.—VIII. — doseženo	%
Elektroplavž	32.750	28.785	87.9
Jeklarna	23.700	22.551	95.2
Valjarna I	18.110	19.198	106.0
Valjarna II	41.290	42.674	103.4
Jeklovlek	2.270	2.209	97.3
Šamotarna	1.700	1.941	105.9
Skupno TOZD I	119.820	117.358	97.9
Livarna I	13.290	13.525	101.8
Livarna II	3.313	3.405	102.8
Meh. obdelava — valji	1.480	1.431	96.7
Odliutki	409	396	96.8
Skupno TOZD II	18.492	18.757	101.4
SKUPNO podjetje	138.312	136.115	98.4

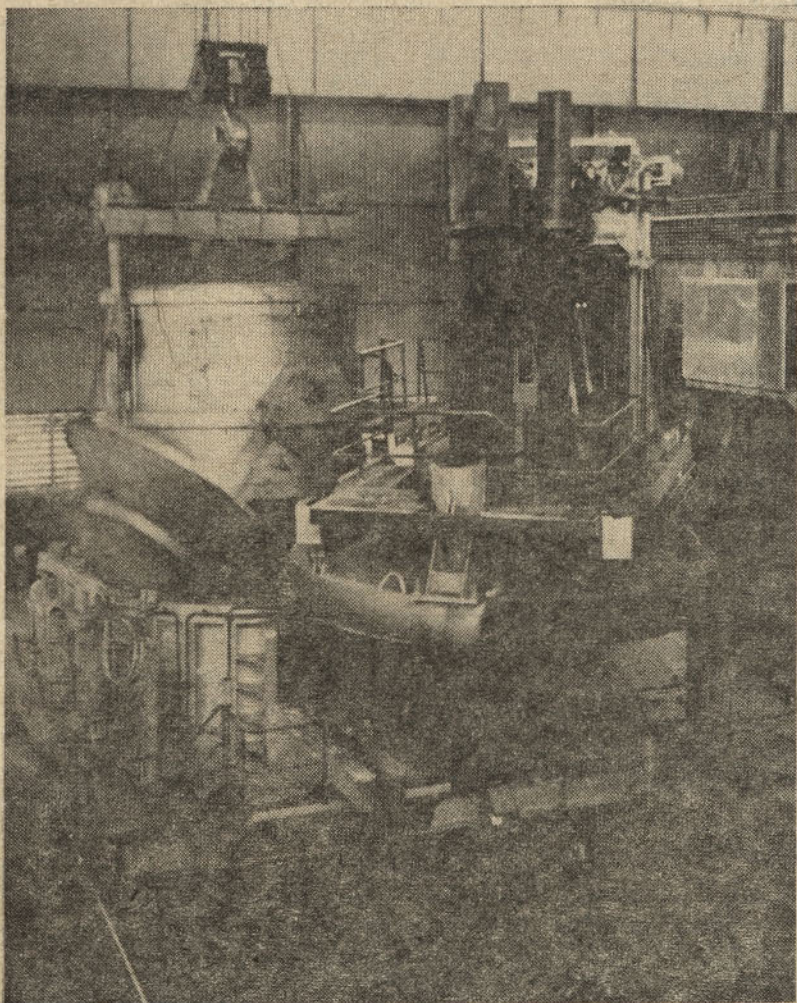
Iz pregleda je razvidno, da je bila skupna proizvodnja v prvih 8 mesecih za 2.201 t ali 1,6 % nižja od letnega plana in sicer:

V sklopu 114 — TOZD I je bila nižja za 2.462 t ali 2,1 %, v sklopu 117 — TOZD II je bila višja za 265 t ali 1,4 %.

V TOZD I so ostali pod letnim planom trije obrati in to el. plavž

za 3.965 t ali 12,1 %, jeklarna za 1.149 t ali 4,8 % ter jeklovlek za 61 t ali 2,7 %.

Osnovni vzroki zaostajanja za planom so bili na el. plavžu redukcija električne energije v januarju, februarju in avgustu ter defekti oziroma zastoji zaradi lomov elektrod in pregoretega vodne skodele v juniju in juliju. V

Polnjenje elektropeči v jeklarni II.

Prilagajanje sodobnim gospodarskim ukrepom

KOMERCIALNO POSLOVANJE

Letošnje poslovno leto je vneslo zelo ugodne spremembe v začrtano pot našega podjetja. Po letu 1965 ni bilo v enem letu izdanih toliko gospodarskih predpisov, sprejetih toliko korenitih gospodarskih sprememb ter prav tako temeljitih političnih sprememb v izvrševanju samoupravnega sistema, kot je to primer od lanske jeseni naprej. Po drugi strani pa je naše podjetje letos pred odločilno fazo dokončavanja pred leti začeti investicij, kar tudi od znotraj vpliva na potek poslovanja in zahteva nova sredstva, nove miselne napore ter nove prilagoditve proizvodnih zmogljivosti za obvladovanje gospodarskega ravnovesja podjetja v že tako težkih pogojih razvijanja jugoslovanskega gospodarstva.

Če zabeležimo le nekatere največje vplive na potek poslovanja podjetja, bi po časovnem zaporedju nastajanja navedli naslednje:

— predpisi v zvezi z likvidnostjo poslovanja so zaostriili odnose med dolgujočimi strankami in pokrivanje iz čistega dohodka;

— devalvacija dolarja in kriza v denarnih mednarodnih odnosih je povzročila, da je riziko podjetja v poslovanju pri uvozu mnogo večji,

— podražitev nekaterih osnovnih surovin in transporta na domačem in svetovnem trgu,

— formiranje prodajnih cen večini naših izdelkov je še naprej ostalo pod zamrznitvijo, delno je bil dovoljen premik cen šele sredi leta,

— pomanjkanje polfabrikatov za valjarne v svetovnem merilu je povzročilo za nas neugodno podražitev kar za 100 %.

Znaten del omenjenih sprememb je tako ali drugače vpleten v rezultate našega dela, ki se najbolj odražajo v komercialnem

poslovanju podjetja ter na finan-
cah.

Najprej bomo skušali številčno prikazati najzanimivejši del podatkov v primerjavi s planom, nato pa razčleniti najvažnejše akcije, ki so bile doslej podvzete ne le za tekoče poslovanje, temveč tudi v razvojnem smislu in zasledovanju dolgoročnih interesov.

	Izvršitev v %
Blagovna proizvodnja	95,06
Realizacija	91,69
Povprečna PC podjetja	
din/t letni plan	96,44
Prodajne cene TOZD I	95,79
TOZD II (din/tono)	96,74
Plačana realizacija	99,22
Izvoz	160,52
Uvoz	65,63
Zaloge	125,68
Akcijski program	130,52
Reklamacije	98,06

USKLADITI NAPORE...

(Nadaljevanje z 8. strani)

njo nasproti planu 1973 in stalnim naporom, da bi čimprej povečali delež proizvodnje, ki nosi največjo akumulativnost, tj. finalizirana proizvodnja, se odpirajo in predlagamo naslednje ukrepe:

1. Posebno bo potrebno zaostriiti odgovornost od visoko kvalificiranih delavcev dalje prek delovodij, asistentov in obratovodij. Iz uresničenja planskih obveznosti in ekonomskih pokazateljev, se mora vrednotiti uspešnost navedenih delovnih mest, še posebno vodilnih.

2. S stalnim izobraževanjem delavcev in delovodij je potrebno doseči povišanje produktivnosti in izboljšanje ekonomičnosti. Vodilni uslužbenci morajo zasledovati tehnični napredek v svetu in pri nas ter hitro uvajati koristne in ekonomske postopke.

3. Zaradi pomanjkanja delavcev je potrebno povečati storilnost, posebno v obratih el. plavža, jeklarne, livarne, kjer težko obdržimo delavce. S sistematično vzgojo delavcev za kvalifikacijo metalurških poklicev je potrebno dati pomen delovnemu mestu in ga po določenih letih prakse istovetiti s poklicno šolo.

4. Glede produktivnosti zaradi sorazmerno malih zmogljivosti naših proizvodnih agregatov, bo znatno povečanje produktivnosti težko, vendar je možno doseči kljub temu napredek z manjšimi investicijami in ukrepi. Med te ukrepe spadajo:

a) povečanje odstotka Fe v ru-
na plavžu

b) povečan delež ostružkov v
sipu na plavžu

c) boljše izkoriščanje delovnega
časa na vseh agregatih, pred-
vsem na električnih pečeh in v
valjarnah

d) mehanizacija priprave stare-
ga železa

e) mehanizacija v čistilnicah
itd.

5. Povsod je potrebno uvajati
moderno tehnologijo v cilju čim
cenejše proizvodnje, kot na pri-
mer večja poraba kisika v jek-
larnah, večja poraba plina na ku-
polnih pečeh v cilju zmanjšanja
uporabe koksa, višja temperatura
zraka na kupolkah itd. Na vsa-
kem koraku slediti izboljšanju
izplenov, predvsem v livarnah,
kjer so rezerve občutno večje kot
v 114 panogi. Uvajati manjše in-
vesticije, ki se hitro vračajo in
ki vplivajo na povečanje oziroma
finaliziranje proizvodnje.

6. Končno nenehna skrb vseh
v podjetju, zlasti pa skrb tehni-
čno operativnega kadra mora biti
posvečena ekonomiki podjetja.
Ta skrb mora biti prisotna na
vsakem koraku in delovnem me-
stu, ker moramo doseči in stre-
meti povsod, da dosežemo ev-
ropske, če ne svetovne normative
v uporabi glavnih materialov. Z
večanjem produktivnosti se bo po-
ložaj na vsak način izboljšal in
končno moramo poleg normativ-
nih pokazateljev obenem spreml-
jati tudi specifične stroke po to-
ni proizvodnje, ker so ti odločilni.

Vzroki nedosežene realizacije
in cen so delno v asortimanu,
predvsem pa v zamrznjenih ce-
nah. Za 114. panogo smo dobili
še v juniju, in sicer za 15,22 %
odobrenje za povišanje cen, če-
tudi je naša panoga predložila 35
odstotkov. Pri 117. panogi smo za
interno poslovanje med železar-
nami dobili priznано za 15,22 %
povišanje, medtem ko za prodajo
na tržišče ne velja in še vedno
čakamo rešitve. Prav tako nima-
mo odobrene predložene cene za
sivo surovo železo.

Izvoz smo forsirali zlasti zara-
di relativno ugodne situacije v
cenah na evropskem tržišču in
zaradi vzdrževanja tekoče likvid-
nosti. V tem času smo namreč
koristili 225.055.095,80 din kredi-
tov.

Zaloge osnovnih surovin, ki
predstavljajo okrog 80 % vseh
zalag nakupa so v fizičnem po-
gledu narastle za 5 % nasproti i-
stemu razdobju preteklega leta.

Delo sektorja je bilo v pretek-
lih 8 mesecih nenehno pod pri-
tiskom že omenjenih, na naš
plan negativno delujočih gospo-
darskih dejavnikov. Zaradi tega
se nekatere važne postavke go-
spodarskega načrta realizirajo ze-
lo počasi, ker je bilo potrebno če-
sto dati prednost »gašenju« z re-
ševanjem najnujnejših vplivov
na učinkovitost podjetja pred u-
urejanjem dolgoročno nastavlje-
nih ciljev.

O vprašanju likvidnosti je bi-
la dosežena naslednja struktura
plačil:

1. gotovinska plačila	21,6 %
2. izvozni prilivi	14,1 %
3. kompenzacija	64,3 %
Skupaj	100 %

Menimo, da je to dober rezul-
tat in sad vseh resnih prizade-
vanj, da zadržimo likvidnost po-
slovanja podjetja. Ta uspeh, ki je
seveda ozko vezan na koriščenje
kratkoročnih izvoznih in uvoznih
kreditov, pa je tudi zelo drag, saj
smo letos plačali za obresti
3.036.840,00 din. Celotna vrednost
letošnjega uvoza se računa na
6.500.000 dolarjev oz. 110.500.000
din, izvoza 6.578.555,51 dolarjev
(kliring 427.976,36, USA dolarjev
6.150.579,15) ali 104.711.078 din,
torej skupno 215.211.078 din, kar
kaže na to, kolikšna gotovinska
sredstva moramo imeti za finan-
ciranje našega povečanega obse-
ga poslovanja. V tem pogledu bo
potrebno najti za v prihodnje
trajnejše in cenejše rešitve, na
čemer se tudi že dela.

Hitra gospodarska rast podjet-
ja, ki jo dopušča sproščanje novo
investiranih kapacitet, zahteva
tudi dolgoročno adaptacijo na
tržne zahteve, tako doma, kot v
inozemstvu. Z zagotovitvijo stal-
nega oplemenjevanja proizvo-
dnega programa in razvojem v vse
več vredne izdelke, se namreč
lahko nadejamo gotovemu vzpo-
nu podjetja. To nalogo je sektor
zastavil že pred letošnjim letom
in jo nadaljuje s pritegnitvijo
vseh ostalih strokovnjakov pod-
jetja, ki za zaradi reševanja kri-
tičnih tekočih zadev realno pri-
čakovati efekte šele konec tega
leta.

Odlaganje uvedbe učinkovitej-
ših asortimentov v naše proizvo-
dne programe v velik meri pov-
zročajo tudi ostanki skrajno ne-
poslovnih navad, ki se jih, kaže,

težko otriesamo, pri čemer igrajo
veliko vlogo spodrsrljaji pri kva-
litetah, ki smo jih že uspešno
prodajali in zamujanje v dobav-
nih rokih, ki mu ne moremo ure-
diti konca.

Uvajanje nove proizvodnje be-
leži v letošnjem letu sicer napre-
dek z uspešno uvedbo specialne-
ga grodja in nekaterih novih
specialnih valjanih in vlečnih
profilov. Vendar pa smo, po na-
šem mnenju, v podjetju vse pre-
več sil vložili v reševanje tekoče
problematike že osvojenih izdel-
kov in uvajanju proizvodnje na
novih kapacitetah, medtem ko
nam boljše tržne možnosti zaradi
počasnosti uhajajo. V ta namen
smo na tržišču kontaktirali že z
velikim številom kupecv in do-
baviteljev ter grupacij in meni-
mo, da bo v tej smeri potrebno
delovati bolj enotno in učinkovi-
to koristiti tržne informacije.
Proizvodnja oziroma neposredno
odgovorni v proizvodnji v TOZD
morajo v prihodnje z več posluha
slediti tržnim razmeram.

V organizacijskem pogledu se
v sektorju prilagajamo za posa-
mezne večje in težje reševanje
problematike k skupinskem de-
lu, ki dopušča boljše rešitve pri
strokovnih odločitvah. V letoš-
njem letu smo tudi začeli s kon-
kretnim reševanjem problemati-
ke novih skladišč, tako da bo tu-
di ta star štorski problem v do-
glednem času rešen.

Na kraju želimo ugotoviti, da
kljub vidnim uspehom, da dvig-
nemo ekonomiko našega podjetja
ob dosedanjem načinu dela na
zniževanju stroškov, gospodarno-
sti porabe in uvajanju kvalitet-
nejših asortimentov, doživljamo,
da nam nekateri proizvodi pada-
jo v nerentabilnost. Dejansko
nam nekateri tržni faktorji manj-
šajo akumulativnost in občasno
povzročajo izgubo, vendar mora
prav nepokrivanje lastne cene
pospešiti prizadevanje strokov-
njakov v podjetju, da s svojim
umskim potencialom poiščejo no-
ve rešitve, ki so zanje tudi me-
rilo uspešnosti v kolektivu.

SEVERNO MORJE

V Severnem morju črpajo pod
vodno gladino nafto in plin, pri-
pravljajo pa povečanje naprav v
skupni vrednosti investicij 15 mi-
liard dolarjev. Večina odpade na
cevi in jeklene konstrukcije, tako
da si jeklarne glavnih dobavitel-
jev, to so USA, Holandska, An-
glija in Nemčija obetajo dober
posel.

ELEKTROSTATIČNI POSTOPEK ZAŠČITE KOVIN

V Zahodni Evropi se je z uspe-
hom uveljavil postopek z elektro-
statičnim nanašanjem zaščitne
prevleke kovin. V ta namen so
konstruirali posebno razpršilno
pištolo. Prednosti pred drugimi
postopki so nizki stroški in bolj-
ša kvaliteta. Za zaščitno sredstvo
služi prah raznih smol, katere vr-
sta zavisi od namena zaščite. Za-
ščitna plast ni debelejša od 0,05
milimetra.

POMANJKANJE DELOVNE SILE

Kadrovska služba je v obdobju zadnjega leta skladno s programom razvoja celotnega podjetja doživela precejšnje spremembe. Potrebe po kvalitetnejšem in učinkovitejšem delu v kadrovanju so narekove, da je bil izdelan študijski elaborat o reorganizaciji kadrovskega sektorja, ki je zajel sodobne, na znanstvenih zasnovah oblikovane prijeme oz. oblike dela.

V juniju leta 1972 je po elaboratu predvidena organizacija dela s strani organov upravljanja v železarni bila potrjena, kar pomeni, da je kadrovska služba v svoji strukturi začela z reorganizacijo.

Ceprav je bila celotna reorganizacija kadrovskega sektorja sprejeta in potrjena, se še kadrovskega sektorja od danes ni v celoti reorganiziral. Zaradi zaostajanja v reorganizaciji se kadrovskega sektorja ni mogel uveljaviti in vpeljati nekaterih sodobnejših oblik dela.

Po sodobnejšem konceptu organizacije dela bi se v kadrovskega sektorja morali študijsko in operativno ukvarjati z vsemi problemi za človeka in s človekom, vključno z življenjem na delu in v kraju bivanja oz. izven dela. Prav zaradi tega je sedanja in bodoča kadrovska politika zasnovana na naslednjih principih:

- poznati probleme v delovni organizaciji in jih analizirati;
- poznati ljudi in jih pravilno voditi, ljudi dvigati, izobraževati in jih vzgajati;
- ljudi pravilno razmeščati in jim pomagati;
- za ljudi skrbeti in jih čuvati.

Z upoštevanjem vseh teh principov bi personalna politika učinkoviteje prispevala k:

- optimalni produktivnosti;
- čim večjemu poslovnemu uspehu;
- največjemu možnemu standardu zaposlenih;
- pravilnim, dobrim medsebojnim odnosom.

Na sedanji stopnji reorganizacije kadrovskega sektorja vključuje naslednje oddelke oz. dejavnosti: oddelke za delovna razmerja, oddelke za izobraževanje in oddelke za nagrajevanje. V okviru kadrovskega sektorja bo nujno potrebno še vključiti oddelke za družbeni standard in pa formirati kadrovskega biroja, ki bi se ukvarjal s študijsko dejavnostjo in s sodobnim, znanstveno dodelanim načinom sprejemanja in premeščanja delovne sile. V okviru kadrovskega biroja bi bil najpotrebnejši industrijski psiholog.

Kadrovskega sektorja oz. kadrovske službe prav tako čuti pomanjkanje posameznih strokovnjakov, kar se močno odraža v kvaliteti dela. Od predvidenih 28 delavcev je zaposlenih v kadrovskega sektorja le 16 ljudi in kljub vsem prizadevanjem ne bomo mogli dvigniti nivoja dela tako, kot bi želeli in kot delovna organizacija kot celota tudi od te službe pričakuje.

V preteklem obdobju so po posameznih oddelkih potekale naslednje dejavnosti:

I. Oddelke za delovna razmerja:

Ta oddelke je na osnovi plana delovne sile stalno pridobival novo delovno silo po vseh možnih poteh aktivnega in pasivnega kadrovanja. Pri svojem delu se je zlasti povezoval z Zavodom za

zaposlovanje v Celju in v sami železarni s tistimi organi in strokovnimi službami, ki so po svoji funkciji bili povezani s kadrovanjem. Oddelke je na splošno zadovoljivo opravljal svojo funkcijo in s svojim delom omogočil, da je od plansko predvidenih zaposlitev bila v povprečju dosežena 97% realizacija plana. V letu 1972 je bilo planiranih za I. polletje 2.405 zaposlenih, v II. polletju pa 2.468. Realizacija planskih postavk je bila naslednja:

V I. polletju 1972 je bilo dejansko zaposlenih 2.369 ljudi oziroma 2.406 ljudi v drugem polletju, kar pomeni 98,5% oz. 97,5% realizacijo.

V letu 1973 se je stanje nekoliko spremenilo. V I. polletju je bilo planirano, da bi dosegli 2.575 zaposlenih, dosegli pa smo samo 2.448, kar predstavlja 95,1% realizacijo.

Navedeni podatki nam povedo, da je odstotek prostih delovnih mest relativno nizek, saj znaša približno 5%, kar pa ne pomeni, da je identična tudi realizacija proizvodnega plana.

Zasedba prostih delovnih mest bi (postavljena na osnovi ocene) lahko v nekaterih obratih prispevala k povečanju obsega produkcije tudi do 20%.

Oddelke za delovna razmerja je skušal sproti reševati nastale težave, zato se je posluževal raznih oblik kadrovanja.

S takšno aktivnostjo je tudi dosegel, da produkcija zaradi pomanjkanja delovne sile ni bila v večji meri motena razen, v kolikor ni bil plan kadrov usklajen z letnim planom povečane proizvodnje.

Pri svojem delu je oddelke za delovna razmerja naletel na naslednje ovire oz. težave:

1. Agrarno in industrijsko nerazvito zaledje, ki je predstavljalo za železarno bogato zalogo delovne sile, se je prav v zadnjih letih začelo industrializirati, kar je privedlo do tega, da se je prosta delovna sila začela vključevati v nove obrate in celo že zaposleni v naši železarni so začeli zapuščati svoja delovna mesta in si iskati zaposlitve bliže svojega bivališča.

2. S pomanjkanjem delovne sile v neposredni bližini železarne je nastala potreba po pridobivanju delovne sile iz drugih republik, toda pri tem je za širši obseg akcije nastala trenutno nepremostljiva prepreka — stanovanje, železarna sicer ima samski dom na Lipi z depandanso na Teharjih s skupno kapaciteto 154 ležišč, kar pa pri sedanjem pomanjkanju 150 ljudi nič ne pomeni, ker so obstoječe kapacitete zasedene. Poseben problem so seveda tudi družinska stanovanja.

3. Pri pridobivanju delovne sile so pomembno vlogo odigrali tudi delovni pogoji, ki so v primerjavi z novimi obrati na Kozjanskem veliko težji.

4. Skladno s prej navedeno oviro so tudi nizki osebni dohodki in nezadostno dodelan sistem nagrajevanja prispevali k temu, da

kadrovanje ni bilo dovolj učinkovito.

5. Na sprejem delovne sile in njeno fluktuacijo je vplivalo tudi pomanjkljivo oz. premalo strokovno-znanstveno obravnavanje delovne sile ob sprejemu in ob delu ter vsa hierarhična struktura v podjetju, ki ni dala dovolj možnosti, da bi se ljudje vključili kot resnični upravljalci svojih zadev in obvladali pogoje in rezultate dela. Prav zaradi tega bi bilo nujno potrebno pridobiti v delo sektorja psihologa, vodilne in vodstvene funkcije pa preplesti z obveznostmi, ki postavljajo na primerno mesto življenje vseh, brez ozira na položaj in funkcijo.

6. Pri pridobivanju delovne sile ni bil dovolj cenjen širši družbeni standard, ki prav v tem trenutku lahko v precejšnji meri vpliva na ljudi.

II. Oddelke za izobraževanje

Oddelke za izobraževanje je prav tako odvijal svojo dejavnost na osnovi sprejetih programov in načrtov z osnovno težnjo, da preko internega in zunanjega izobraževanja da kvalitetno in sodobno izobrazbo zaposlenim v družboslovnem in strokovnem smislu. V obdobju po reorganizaciji je v interno izobraževanje v letu 1972 bilo vključenih 1.013 ljudi. Oddelke je načrtno in v skladu z interesi podjetja oblikoval politiko štipendiranja. Na šolah raznih strokov je v šolskem letu 1973/74 296 štipendistov, od tega na višjih in visokih šolah 29. Pomoč dobivajo tudi izredni študenti.

Vsa ta politika izobraževanja je zahtevala tudi precejšnja finančna sredstva, ki so za leto 1972 znašala 1.650.000 din, porabljenih pa je bilo 1.510.000 din. V letošnjem letu pričakujemo porast stroškov za izobraževanje.

Za poglobljeno, načrtno, kvali-

tetno in sodobno izobraževanje bo treba nameniti še več sredstev, kar pa bo od nas vseh, zlasti pa še od tistih, ki so bili deležni pomoči, zahtevalo, da se ta vlaganja odrazijo v večji produktivnosti.

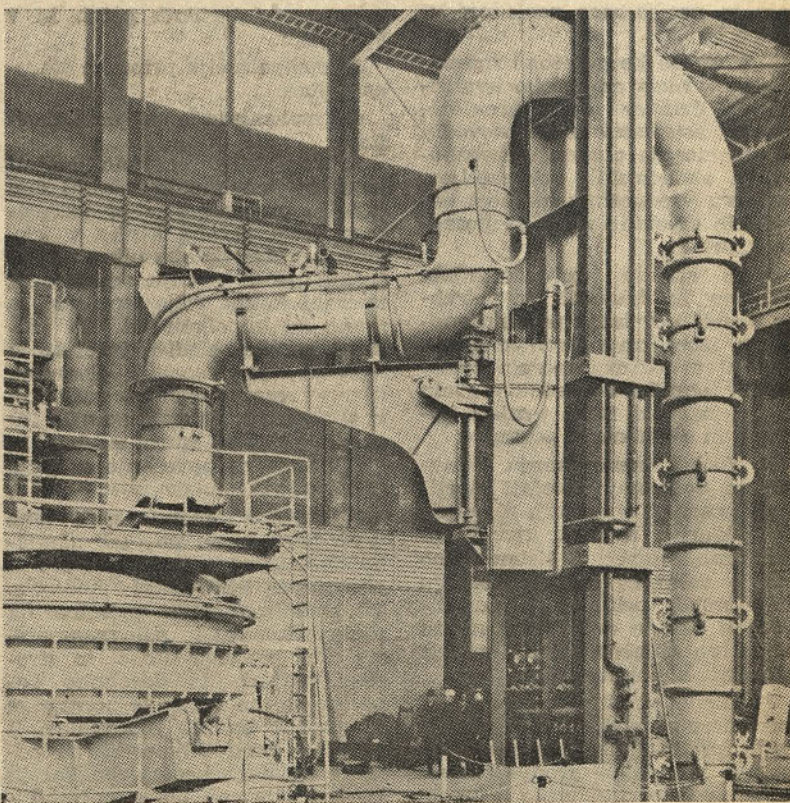
V naslednjem obdobju bo potrebno dopolniti vse oblike izobraževanja, zlasti pa posvetiti več pozornosti tekočemu (permanentnemu) izobraževanju strokovnih kadrov. Potrebno bo izdelati ustrezne programe in dodelati organizacijske oblike za strokovno, psihološko-pedagoško in družboslovno izobraževanje.

III. Oddelke za nagrajevanje

Oddelke za nagrajevanje se je v okviru kadrovskega sektorja formiral šele po reorganizacijski spremembi in je tako šele v razvoju. Glavna naloga oddelka je, da proučuje in spremlja sisteme nagrajevanja in v okviru osnovne usmeritve pripravlja predloge za postopno dograditev in prilaganje sistema družbenim smernicam in začrtanim ciljem notranje poslovne politike.

Pri sedanji zasedbi oddelke lahko spremlja in pripravlja predloge le za tekoče zadeve, poglobljeno študijsko-analitično delo pa je odloženo za bodoči čas.

Oddelke je že ob samem nastajanju imel vrsto konkretnih nalog, ki jih je moral na določen način rešiti. Problemi so se nabirali predvsem v zvezi z osnovami za formiranje sredstev za osebne dohodke po enotah, s kategorizacijo delovnih mest in v zvezi z normami in akordi, ki bi morali biti postavljeni tako, da bi se presežki po obratih gibali v normalnih obsegih. V zvezi z navedenimi problemi je oddelke opravil naslednje dejavnosti: posnel je sistem delitve dohodka in osebnega dohodka na Ravnah in Jesenicah in ga prilagodil konkretnim razmeram v naši žele-

Naprava za odvajanje dimnih plinov iz elektropeči, takšna kot je predvidena za našo jeklarno II

POMANJKANJE DELOVNE SILE ŠE EN SAMOUPRAVNI SPORAZUM

(Nadaljevanje z 10. strani)

zarni, analiziral in proučil je obstoječi sistem delitve OD ter pri tem upošteval pripombe in dopolnitve, ki so jih dali člani delovne skupnosti ter pripravil predlog globalnega koncepta dohodkov v železarni Štor. V zvezi s temi izhodišči je bila izvedena uskladiitev rangiranja z uvedbo dodatnih osnov za dopolnitev kategorizacije ter izpolnitve sistema odbitkov zaradi manjkajoče izobrazbe in prakse s predlogom črtanja odbitkov pod določenimi pogoji. Razen tega je oddelek pripravil predlog za prehod na obračun osebnega dohodka po osnovni vrednosti točke in na ugotavljanje dopolnilnih osebnih dohodkov v odvisnosti od izvršitve operativnega plana.

Pričakujemo, da bi se ta sistem uveljavil v praksi s 1. 1. 1974. Pripravljenih je tudi več variantnih predlogov za spremembo dodatkov za neprekinjeno zaposlitev iz naslova udeležbe na minulem delu. V dosedanji razpravi je bil že izoblikovan predlog, ki je pripravljen za obravnavo na delavskem svetu.

Iz programa po konkretnih zahtevah nekatere naloge niso bile uresničene. Med uresničeni nalogami so: priprava osnovnega koncepta za uvedbo horizontalnega napredovanja, priprava predloga za revizijo norm in akordov z usklajevanjem na ravni podjetja ter priprava študije za izvedbo sistemizacije delovnih mest. Pri reševanju teh zadev bo treba v naslednjem obdobju temeljiteje delati.

Uresničevanje nalog v oddelku za nagrajevanje so zavirali naslednji vzroki:

nepopolna zasedba v oddelku, nejasna in neenotna stališča glede osnovnih izhodišč za oblikovanje sistema delitve dohodka in osebnega dohodka, nedodelana organizacija in počasno reševanje organizacijskih sprememb in dopolnitev.

Vsi oddelki so pri svojem delu razvijali tvorno sodelovanje z drugimi organi, strokovnimi službami ter družbenopolitičnimi organizacijami, prav tako pa tudi kadrovske sektor kot celota. Pomanjkljivosti, ki so se pri delu kadrovskega sektorja pojavljale v preteklosti, bomo skušali odpraviti s postopnimi organizacijskimi dopolnitvami in z doslednejšim izvajanjem zastavljenega delovnega programa. Pri delu kadrovskega sektorja bo treba obračunati z mišljenjem, da je kadrovskega sektorja edini, ki se ukvarja s človekom in njegovimi problemi. Naš sistem samoupravnih socialističnih odnosov zahteva, da se na vseh ravneh (po obratih in službah) uveljavijo takšni odnosi med ljudmi, ki bodo sloveli na tovarištvu, humanosti, spoštovanju človeka in njegovega dela, na želji po čim globlji vključitvi v resnične samoupravne odnose ter na skrb, da ohranimo delavce, ki so že vključeni v proizvodni proces. Večjo skrb o medsebojnih razmerjih delavcev pri delu bodo morali imeti zlasti tisti, ki so z delavci na delovnem mestu v dnevnem kontaktu.

Z ozirom na vse navedeno in v želji, da bi kadrovska služba v povezavi z vsemi pristojnimi dejavniki bistveno vplivala h kakovosti svojih storitev in s tem k

povečani produktivnosti in poslovni učinkovitosti celotne OZD, predlagamo, da se v naslednjem obdobju koncentriramo na reševanje navedenih vprašanj oziroma problemov, in sicer:

1. Vprašanje delovne sile je treba obravnavati celovito s tem, da je treba sestaviti realni plan delovne sile ter po tem planu voditi strokovno dodelano kadrovanje v skladu s planiranimi potrebami proizvodnje.

2. Pripraviti je treba tiste investicije v že obstoječe obrate, ki lahko bistveno vplivajo na zmanjšanje števila delovne sile ter stimulirati razne izboljšave in racionalizatorstvo.

3. V medsebojnih razmerjih pri delu je treba zagotoviti, da so vsi člani določene proizvodne celote zadolženi za ustvarjanje takšnih medsebojnih odnosov, ki bodo prispevali k osebni rasti človeka in k povečani produktivnosti dela. V to delo je treba vključiti ves vodilni in vodstveni kader, vključno z organi upravljanja in družbenopolitičnimi organizacijami.

4. Posebno skrb je treba posvečati mladim strokovnjakom, zaposlenim ženam in invalidom.

5. V kadrovske politiko je treba vključevati priporočila in predloge družbenopolitičnih organizacij in sistematično delati na idejno-političnem področju.

6. V zvezi z zaposlovanjem nove delovne sile in že zaposlenih je treba pospešiti načrtno stanovanjsko izgradnjo.

7. Dalje je treba razvijati razne oblike družbenega standarda v kraju zaposlitve in kraju bivanja.

8. Dopolniti je treba osnove in merila za delitev dohodka in osebnega dohodka v povezavi z načrtnim prizadevanjem po povečani produktivnosti.

9. Dopolniti je treba sistem izobraževanja v strokovnem in družboslovnem smislu.

10. Kadrovske sektor je treba organizacijsko dopolniti v duhu že sprejete organizacijske strukture in ob tem rešiti tudi vprašanje prostorov.

11. Ob pomanjkanju strokovne delovne sile je treba pripraviti pogoje za sprejem zdomcev, ki se vračajo v neposredno bližino Štor.

Po naročilu organov upravljanja pripravlja kadrovske sektor širšo analizo problemov v zvezi s pridobivanjem novih delovnih moči. Omenjena analiza bo dala še večjo možnost, da se spoprimemo z najbolj perečimi problemi. Pri tem pa bo potrebna angažiranost nas vseh.

DOPISUJTE V

Štorski
ZELEZAR

Skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja Celje in zbor delegatov zdravstvenih delovnih organizacij v Celju sta dala v razpravo predlog samoupravnega sporazuma o oblikovanju samoupravne interesne skupnosti zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja Celje in o opravljanju neodložljivih nalog v zvezi z izvajanjem zdravstvenega varstva.

Skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja Celje in zbor delegatov zdravstvenih delovnih organizacij sestavljata skupščino delegatov samoupravne interesne skupnosti zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja Celje (v nadaljnjem besedilu: zbor uporabnikov);

— zbor delegatov, delavcev-izvajalcev zdravstvenega varstva, ki ga sestavljajo izvoljeni delegati zdravstvenih delovnih organizacij Celje (v nadaljnjem besedilu: zbor izvajalcev).

Skupščina oziroma oba njena zbora enakopravno opravljata predvsem tele zadeve:

1) sprejemata na podlagi medsebojnih družbenih interesov tekoče programe in načrte zdravstvenega varstva;

2) odločata na podlagi vzajemnosti in solidarnosti o sredstvih, ki so potrebna za tekoče izvajanje zdravstvenega varstva;

3) sprejemata akte, ki so potrebni za tekoče izvajanje zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, zlasti finančne načrte in zaključne račune;

4) sklepata družbene dogovore in samoupravne sporazume o financiranju zdravstvenega varstva z organizacijami združenega dela in drugimi dejavniki;

5) volita izvršilne in druge organe in določata njihovo dejavnost;

6) opravljata druge neodložljive naloge v zvezi z izvajanjem zdravstvenega varstva.

Ta samoupravni sporazum bo začel veljati, ko bo sprejet po obeh omenjenih organih, tj. skupnosti ZZ Celje in zboru delegatov ZDO in po objavi v uradnem listu SRS in bo veljal, dokler ne bo po določilih nove ustave izoblikovana samoupravna interesna skupnost zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja.

R. U.

OBJAVA

prostih delovnih mest

Skladno z zakonom o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu ter pravilnika o delovnih razmerjih Železarne Štore objavljamo prosto delovni mesti:

1. KORESPONDENTA v tajništvu organov upravljanja
2. ADMINISTRATORJA — STENODAKTILOGRAFA v kadrovskega sektorja

Ad 1) Delovno mesto je uvrščeno v XVI. rang in je zaželena srednješolska izobrazba administrativno-ekonomske smeri ter nekaj let ustrezne administrativne prakse na samostojnem delovnem mestu.

Ad 2) Delovno mesto je uvrščeno v XII. rang in je zaželena poklicno-administrativna šola ter ustrezna praksa v administraciji.

Prijave na objavljeni prosti delovni mesti naj kandidatke pošljejo do 15. januarja 1974 v kadrovske sektor. Kandidatke bomo o izbiri pisno obvestili v predpisanem roku.

OBJAVA

prostega delovnega mesta

Skladno z zakonom o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu ter pravilnika o delovnih razmerjih Železarne Štore objavljamo prosto delovno mesto

ŠEFA ODDELKA ZA ORGANIZACIJO v ekonomsko-organizacijskem sektorju

V okviru tega oddelka so naslednje službe:

- služba za splošno organizacijo,
- služba za elektronsko obdelavo podatkov ter
- služba za študij dela in časa.

Delovno mesto je uvrščeno v XXIII. rang in je zaželeno, da kandidati poleg splošnih pogojev izpolnjujejo še naslednje:

- da imajo visokošolsko izobrazbo organizacijske, ekonomske ali tehnične smeri ter nekaj let delovnih izkušenj na samostojnem delovnem mestu;
- da imajo ustrezne organizacijske sposobnosti.

Prijave naj kandidati pošljejo do 15. januarja 1974 v kadrovske sektor.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v predpisanem roku.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

DELAJSKI SVET ZDRUŽENEGA PODJETJA

Sklepi 14. seje delavskega sveta Združenega podjetja slovenske železarnice z dne 27. novembra 1973.

1. Delavski svet ZPSZ je vzel na znanje poročilo o izvrševanju sklepov zadnje seje delavskega sveta z naslednjo pripombo:

1.1 Delavski svet naroča skupnim službam ZPSZ, da za leto 1973 posredujejo podatke o nastali škodi zaradi redukcije električne energije po isti metodologiji kot se pripravlja za samoupravni sporazum.

2. Delavski svet ZPSZ je obravnaval osnutek pogodbe o finančni naložbi Interne banke ZP v Železarno Štore in ugotovil, da je sklep o naložbi sprejet v vseh TOZD v vseh železarnah in je soglasje s tem sprejeto.

2.1. Delavski svet pooblašča generalnega direktorja, da podpiše pogodbo za ZPSZ.

3. Na predlog skupnih služb ZPSZ je delavski svet sklenil:

3.1. Iz sredstev depozitov za negospodarske investicije se najame kredit za trajna obratna sredstva v znesku 50 milijonov din in ob 4% obrestni meri.

3.2. Kredit se bo uporabil za financiranje poslovnih aktivnosti, ki jih slovenske železarnice združeno opravljajo.

3.3. Odplačevanje kredita se bo zagotovilo iz združenih sredstev v Interni banki slovenskih železarn.

3.4. Pravice upravljanja s kreditom 50 milijonov din se preneso na železarno, delež posamezne železarnice pa se ugotovi z uporabo naslednje tehnike:

a) kredit 50 milijonov din se izrazi v obliki enakovrednega poslovnega sklada, in le tega se sporazumno določi v višini 25 milijonov din;

b) pravice upravljanja s poslovnim skladom, izvedenim iz kredita 50 milijonov din po prejšnji točki, se prenesejo na posamezne železarnice po enakem ključu, kot je bil prenešen poslovni sklad, ki se je v letu 1972 izoblikoval v interni banki slovenskih železarn iz odstopljenih anuitet. Tako dodatno pridobljene pravice upravljanja s sredstvi v interni banki znašajo:

Železarna Jesenice	12.025.000,00 din
Železarna Ravne	7.925.000,00 din
Železarna Štore	5.050.000,00 din
Skupaj:	25.000.000,00 din

c) Pravice upravljanja iz prejšnje točke se bodo po letu 1977 zmanjševale sorazmerno s tem, kakor se bo kredit 50 milijonov din odplačeval.

Na 54. redni seji EKONOMSKO-POSLOVNEGA ODBORA dne 6. decembra 1973 so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Po pregledu sklepov, ki so bili sprejeti na 52. in 53. redni seji EPO in poročilu o njihovem izvajanju, je potrdil zapisnika obeh sej.

2. obravnaval je poročila o proizvodnji in rezultatih poslovanja za mesec oktober 1973.

3. Obravnaval je in potrdil predloženi predlog OPERATIVNEGA PLANA za december 1973.

4. V zvezi z nastalo energetske krizo v SRS, ki neposredno tangira tudi naše podjetje, je sprejel naslednje sklepe:

a) kolektiv je seznaniti s težko energetske situacijo v SRS ter s podvzetimi ukrepi republiških organov, ki med drugimi močno prizadenejo tudi naše podjetje;

b) v dani situaciji je potrebno, da tehnično in komercialno vodstvo ter uprava podjetja podvzamejo možne ukrepe, da se čim bolj zmanjšajo izpadi v proizvodnji in s tem posredno izguba planirane dohodka. V ta namen je potrebno izpade v obratovanju nadomestiti z delom, in sicer v prostih dneh, tj. v sobotah, v odvisnosti od stopnje kritičnosti situacije pa tudi ob nedeljah;

c) tehnično in komercialno vodstvo sproti (tekoče) analizira stanje o podvzetih ukrepih (tj. začasnih ukinitvah proizvodnje ipd.) pravočasno obveščata posamezne obrate oziroma skupine obratov;

d) po koledarju za tekoče leto planirana delovna sobota 8. t. m. se zaradi omenjene energetske situacije prestavi in bo delovna sobota 22. t. m.

DELAJSKI SVET TOVARNE

1. Delavski svet podjetja je na svojem 23. zasedanju dne 26. novembra 1973 sprejel naslednje sklepe:

1. Po pregledu sklepov sprejetih na prejšnjem zasedanju in poročilu o njihovi izvršitvi je potrdil zapisnik prejšnje seje s tem, da se kadrovske poročilo z analizo o delovni sili obravnava na prihodnjem zasedanju.

Prav tako je potrebno ob sprejetju gospodarskega plana za 1974 razpravljati o planu financiranja obratnih sredstev. Ta plan mora izdelati finančna služba kakor je bilo sklenjeno na prejšnjem zasedanju.

2. Obravnaval je predlog ekonomsko-poslovnega odbora o finančni naložbi v Železarno Štore ter se strinjal s finančno naložbo združenih sredstev, ker je naložba koristna za podjetje. Interna banka slovenskih železarn sodeluje pri financiranju z zneskom 20.000.000 din za financiranje osnovnih sredstev in 35.000.000 din za financiranje obratnih sredstev.

S tem se okrepi tudi integracijska povezava slovenskih železarn.

Za podpis predmetne pogodbe je delavski svet pooblastil glavnega direktorja železarnice.

3. Potrdil je pravilnik o osnovnih izhodiščih za oblikovanje sistema delitve osebnih dohodkov v Železarni Štore z dopolnitvami, kakor tudi potrdil spremembo tehnike obračuna OD s tem, da je vzel na znanje, da se bo prešlo na obračun bruto OD po prehodu obračuna osebnih dohodkov na IBM sistem. Pravilnik prične veljati s 1. januarjem 1974.

4. Soglasno je potrdil pravilnik o dodatkih za neprekinjeno zaposlitev v Železarni Štore z veljavnostjo od 1. januarja 1974 dalje.

5. Obravnaval je predlog kriterijev za črtanje odbitka zaradi prenizke izobrazbe za tehnične in strokovno-administrativne delavce in sklenil, da se osvoji prva varianta teh kriterijev, ki je naslednja:

Praksa v ožji stroki	Starost		
	nad 40 do 45 let	nad 45 do 50 let	nad 50 let

Dejanska izobrazba je za eno stopnjo nižja od zahtevane

— nad 10 do 15 let	6%	3%	—
— nad 15 do 20 let	3%	—	—
— nad 20 let	—	—	—

Dejanska izobrazba je za dve stopnji nižja od zahtevane

— nad 10 do 15 let	12%	9%	6%
— nad 15 do 20 let	9%	6%	3%
— nad 20 let	6%	3%	—

Dejanska izobrazba je za tri stopnje nižja od zahtevane

— nad 10 do 15 let	18%	15%	12%
— nad 15 do 20 let	15%	12%	9%
— nad 20 let	12%	9%	6%

Za ženske se starostni pogoj za zmanjšanje ali črtanje odbitka zniža za 5 let.

Gornji sklep stopi v veljavo s 1. januarjem 1974.

6. Potrdil je pravilnik o delovnih mestih, na katerih delavci opravljajo zunanjetrgovinsko dejavnost. Če bo KSO potrdil ustanovitev delovnega mesta »vodja raziskave inozemskega tržišča«, se ta sklep nanaša tudi na to delovno mesto.

II. EKONOMSKO-POSLOVNI ODBOR

Na 52. redni seji dne 7. 11. 1973 so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Pregledal je, kako poteka izvrševanje sklepov, ki so bili sprejeti na 51. redni seji in potrdil zapisnik seje. Ugotovil je, da so bili sklepi realizirani, razen sklepa, ki tangira sanacijo proizvodnje valjev. O izvajanju slednjega bo poročal tehnični direktor na prihodnji seji odbora.

2. Obravnaval je poslovne rezultate podjetja za mesec september 1973. Pri tem je ugotovljeno, da je bil rezultat poslovanja v tem mesecu negativen, za kar sta bila glavna vzroka občutno manjša skupna in blagovna proizvodnja za mesec september, kar je posledica predvsem močne redukcije električne energije, vplivna faktorja pa sta bila tudi pomanjkanje polfabrikata za valjarno II in pomanjkanje de-

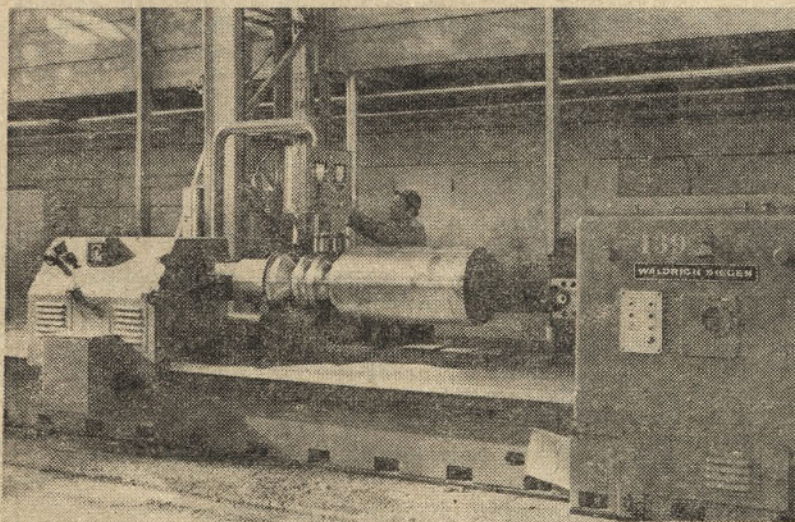
lovne sile v nekaterih obratih. Ob vsem tem so bili splošni stroški višji od planiranih. Da negativni rezultat v mesecu septembru ni bil še večji, so prispevale dosežene prodajne cene, ki so bile višje od planiranih.

3. Obravnaval in potrdil je operativni plan za mesec november.

4. Strinjal se je s predlogom delovnega koledarja za leto 1974 po katerem bo v naslednjem letu 270 delovnih dni, 280 pa plačanih (10 praznikov), 53 prostih in 17 delovnih sobot.

5. Obravnaval je poročilo stalne popisne komisije o opravljenem popisu materiala za reprodukcijo in zalog gotovih izdelkov po stanju 31. 1., 28. 2. 31. 3., 30. 4., 31. 5., 30. 6. in 31. 7. 1973, ter ugotovil, da so inventurna odstopanja v primerjavi z letnim pretokom minimalna.

V zvezi s tem je odobril, da se izda odločba o preknjižbi inekurantnega materiala in sicer (Nadaljevanje na 13. strani)

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

(Nadaljevanje z 12. strani nekurantnega materiala in scier tako, da se odstopanja, ki predstavljajo inventurne razlike, preknjižijo v breme oziroma v dobro inventurnih razlik, odstopanja pa, ki predstavljajo redni kalo, se knjižijo v breme vkalkuliranega kala. Razlika, ki nastopa pri kurilnem olju, se do odločitve sodišča preknjiži v breme ostalih terjatev. Odpis razlike v ceni za nekurantni material in odpis vrednosti modelov se preknjiži v breme vkalkuliranega kala.

6. V zvezi z obravnavnim pod točko 5, je v cilju, da se odpravi nekatere pomanjkljivosti na tem področju, sprejel naslednje zadolžitve in sklepe:

a) zadolži se obratovodstva, da dosledno spoštujejo organizacijske predpise za dviganje materiala iz raznih skladišč tudi takrat, ko skladiščna služba ne dela;

b) UOS se zadolži, da pri prodaji in razhodovalju osnovnih sredstev pazi, da se sproti odpiše ali odprda tudi ustrezni pripadajoči material in rezervni deli, ki so na zalogi razreda 3;

c) zadolži se obratovodstva, da pri uvajanju novih materialov pazijo na to, da se material, ki je na zalogi in ga je še moč uporabiti, pred uvedbo novih materialov v celoti porabi;

d) sklenil je, da se tudi pri surovem železu za prodajo uvede enak postopek odpisovanja težinskih razlik, kot je to praksa pri valjanih izdelkih in litini za prodajo.

Obenem se priporoči, da se čim več surovega železa odpremlja direktno iz elektroplavža. V kolikor pa to ni možno, je strogo ločiti skladiščni prostor surovega železa za prodajo od skladiščnega prostora surovega železa za domačo uporabo;

e) ekonomsko-organizacijski sektor se zadolži, da se izda organizacijski predpis za valje.

Na 53. redni seji EKONOMSKO-POSLOVNEGA ODBORA, 23. novembra 1973 so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Dal je soglasnost k predlogu, da se Jugobanka — sedež Ljubljana organizira kot TOZD in imenoval glavnega direktorja za podpisnika samoupravnega sporazuma o organiziranju TOZD Jugobanke, sedež Ljubljana.

2. Obravnaval je predlog finančne naložbe združenega podjetja v Železarno Štore v višini 53.000.000 din, od tega za investicije za dokončanje del v elektro-jeklarni in na področju energetike 30.000.000 din ter za povečanje in izboljšanje strukture obratnih sredstev 33.000.000 din. Odbor je bil soglasno mnenja, da je predložena konstrukcija skupnega vlaganja, ki vključuje pogoje kreditiranja in iz tega izhajajoče obveznosti Železarne Štore do sovlagateljev, za naše podjetje sprejemljiva ter da se priporoči delavskemu svetu tovarne, da jo osvoji oziroma potrdi.

K taki odločitvi nas navajajo naslednje ugotovitve:

a) v naši železarni je izredno prisotna potreba po dokončanju investicijskih del, ki so bila odobrena na 47. natečaju jugoslovanske investicijske banke in katerih aktiviranje se je zaradi močnih inflacijskih gibanj, nedosled-

nega dodeljevanja že odobrenih tranš in sprememb v gospodarstvu nenormalno zavleklo. Posledice te zakasnitve pa se čedalje močneje odražajo v poslovnih rezultatih železarne, zlasti v II. polletju tekočega leta;

b) pogoji konstrukcije skupnega vlaganja ZPSZ v Železarno Štore so za nas vsekakor dosti ugodnejši od katerihkoli pogojev trenutno znanih in možnih virov financiranja. Pri tem obstaja možnost, da bodo v osnutku pogodbe navedeni pogoji kreditiranja ob podpisu definitivne pogodbe o sovlaganju za nas še ugodnejši;

c) predloženi model oziroma konstrukcijo sovlaganja, ki je sicer kot prvi uporaben v tem primeru naložbe skupnih sredstev v našo železarno, razumemo kot izhodiščno platformo vseh nadaljnjih konstrukcij skupnega vlaganja sredstev interne banke ZPSZ v vse integracijske tvorbe ZPSZ in kot akt za nadaljnjo krepitev poslovnih vezi znotraj ZPSZ.

3. Odobril je službeno potovanje v ZR Nemčijo glavnemu direktorju in dipl. inž. Slavku Plevniku za 4 dni, dipl. inž. Černak Feliks pa za 3 dni s tem, da je odobril potne stroške, pripadajoče dnevnice in eventualne posebne stroške.

4. Odobril je 14-dnevno prakso v ZR Nemčiji tov. inž. Šumej Juriju iz priprave dela za 14 dni in Rezar Frideriku prav tako za 14 dni; s tem v zvezi je odobril vse stroške potovanja, dnevnice in eventualnih posebnih stroškov.

5. V zvezi s predlogom za odobritev zneska za izdelavo elaborata refakcije je sklenil:

a) da se sklene honorarna pogodba z bivšim blagajnikom železarniške postaje Štore, tov. Deželakom, da pripravi (uredi) dokumentacijo za prvih 6 mesecev tekočega leta, za kar se mu izplača honorar v višini 8.000 din;

b) za preostalih 6 mesecev opravila enako delo naša uslužbenca tov. Krajnc Aleksander in Jager Ivica izven rednega delovnega časa za znesek skupno 8.000 din (vsak po 4.000 din). Navedeni znesek se jima izplača v enakih obrokih od novembra do vključno februarja 1974. Delo mora biti končano do 25. 2. 1974.

Po izvršeni refakciji je potrebno obvestiti ekonomsko-poslovni odbor o rezultatu le-te.

6. Na znanje je sprejel informacijo o poteku razgovorov o poslovnem sodelovanju s firmo Fiat, ki jo je podal na seji odbora glavni direktor.

7. Tehnični direktor je informiral poslovni odbor o nujnih ukrepih oziroma spremembah v obratovanju, ki so posledica ponovne močne redukcije električne energije.

V zvezi s to ponovno zelo neugodno situacijo v našem podjetju odbor vztraja na tem in podpira vse tovrstne akcije vodstva podjetja, da se nam na področju izkoriščanja elektro-energijskega enaka status kot ostalima dvema železarnama ZPSZ in, da se nasploh teži k uresničevanju zahtev, ki so navedene v pritožbi družbenopolitičnih organizacij in organov samoupravljanja podjetja ter uprave podjetja ob zadnji redukciji.

III. SVET ENOTE METALURŠKI OBRATI je na 37. seji dne 15. 11. 1973 sprejel naslednje sklepe:

1. Po pregledu sklepov sprejetih na prejšnji seji in poročilu o njih izvršitvi je potrdil zapisnik prejšnje seje s tem, da ostane še v veljavi sklep glede oskrbe z gazirano vodo in glede ugotovitve, kje se naši delavci opijanjajo po 22. uri.

2. Obravnaval je proizvodna poročila za meseca september in oktober 1973 ter operativni plan za mesec november 1973 in sprejel na znanje.

3. Prav tako je razpravljal o finančni situaciji sklopa in informacijo sprejel na znanje.

4. Obravnaval je predlog samoupravnega sporazuma podjetja in pripomnil, da je potrebno, da je sporazumu priložena organizacijska garancija in pa predlog glede delitve sredstev.

Na 38. seji dne 23. novembra 1973 pa je svet enote METALURŠKI OBRATI sprejel naslednja sklepa:

1. Po temeljiti obravnavi predloga glede finančne naložbe združenih sredstev v Železarno Štore je sklenil, da se s tako naložbo strinja.

2. Vajencem v 114. sklopu se krijejo stroški toplega obroka na račun materialnih stroškov obrata, v katerem so zaposleni. Gornja boniteta pa velja samo v primeru, da nimajo niti enega neopravičenega izostanka, v katerem primeru jim ta boniteta v celoti odpade.

Svet enote KOVINSKI OBRATI je na 32. seji dne 22. 11. 1973 sprejel naslednje sklepe:

1. a) po pregledu sklepov, sprejetih na prejšnji seji, je bilo ugotovljeno, da je bil predlog za prerangiranje skupinovodij toplinice v livarni II zavrnjen, zato se bo SE pritožil na DSP;

b) pritožba tov. Belužič Anice je bila posredovana kadrovskemu sektorju, vendar imenovana nove odločbe še ni prejela, zato naj povpraša kadrovski oddelek, kaj je z odločbo;

c) petčlanska komisija, ki je bila izvoljena z nalogo, da skupno z obratovodji 117. sklopa izdela program oziroma pravilnik, ki bo služil kot osnova za napredovanje na delovno mesto »starejši specialist«, pravilnika še ni izdelala, ker je želela, da bi bil pri izdelavi navzoč dipl. inž. Barborič. Zaradi prezaposlenosti pa Barborič ne more sodelovati, zato bo komisija pravilnik sedaj izdelala sama.

2. Razprava o samoupravnem sporazumu je preložena na eno izmed prihodnjih sej, ker je samoupravni sporazum, ki je bil prvotno izdelan, vsebinsko korigiran in bo v kratkem ponovno dan v razpravo. Zato je SE sklenil, da se počaka na nov samoupravni sporazum in se postopek obravnave po delovnih skupinah obnovi.

3. Pri pregledu proizvodnje za mesec oktober in november v sklopu 117 je ugotovljeno, da je še vedno vzrok za nedoseganje operativnega plana proizvodnje

pomanjkanje naročil, visok izmek in pomanjkanje delovne sile. V decembru se bo situacija še zaostila, v livarni I bo potrebno ustaviti del proizvodnje, da bodo lahko delavci izkoristili letni dopust, ki jim še pripada.

4. in 5. točka dnevnega reda sta bili preloženi na prihodnjo sejo.

6. Obravnaval je predlog o finančni naložbi združenih sredstev v Železarno Štore in ga soglasno sprejel.

Svet enote VZDRŽEVALNIH OBRATOV je na 31. seji dne 7. 12. 1973 sprejel naslednje sklepe:

1. Potrdil je zapisnik prejšnje seje potem, ko je ugotovil, da so bili sklepi sprejeti na prejšnji seji v celoti izvršeni.

2. Obravnaval je pritožbo kurjačev za mehanizirano kurjenje (energetski obrat) zoper rang in sklenil, da pritožbo za zvišanje ranga priporoči v ugodno rešitev.

3. Sklenil je, da se oziroma na priporočilo obratovodstva mehanične delavnice črta odbitek delavcem: Tojniku Adolfu, NK delavcu, v višini 4%, Rabuza Antonu, NK delavcu, v višini 4%, Vrabec Jožetu, PK varilcu, v višini 2%, z veljavnostjo od 1. 12. 1973 dalje.

4. Za namestnika odišlega predsednika delovne skupine Mackovšek Antona imenuje novega vodjo delovne skupine GASPER Branka.

— Obravnaval je vprašanje norm in akordov za promet in sklenil, da je k rešitvi tega čim prej pristopiti po redni poti.

— Razpravljal je o vprašanju odbitkov, ki jih imajo tisti delovodje, ki nimajo dveletne delovodske šole, imajo pa tako šolo ali VK tečaj, ki je trajal krajši čas in z ozirom na dopis Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo, da se tudi te šole upoštevajo kot srednje šole, sklenil, da se jim odbitek iz naslova prenizke izobrazbe, črta.

MADZARSKA

V Dunanvarosu montirajo dve napravi za konti-ulivanje jekla.

Poljska: Vlada je predvidela gradnjo novega metalurškega kombinata s zmogljivostjo 4 milijone ton surovega jekla in 4 milijone ton grodlja letno.

SSSR: Švedska tt. ASEA bo dobavila tovarni tovornjakov v Kami 14 indukcijskih livarskih peči, ki bodo oskrbovale s tekočim železom 5 avtomatiziranih formarskih linij.

Bangladeš: V teku so pogajanja z indijsko vlado za skupno gradnjo železarne na osnovi žel. gobe.

Kitajska: Vlada se pogaja z japonsko družbo Nippon Steel za nakup valjane pločevine v vrednosti 5 milijard dolarjev.

ZDA: Na pilotski napravi delajo poskuse z vpihavanjem redukcijskega plina v plavž, s čemer poizkušajo nadomestiti koks in olje, katerih cena se stalno dviga. Upajo, na podlagi dosedanjih rezultatov, da bodo potrošnja koksna znižali na 200 kg/t grodlja.

NEZGODE PRI DELU

V mesecu novembru 1973 je bilo po obratih in oddelkih naslednje število nezgod pri delu:

— jeklarne 1, valjarna I 3, valjarna II 2, kalibrirski oddelek 1, livarna I 6, livarna II 4, mehanična delavnica 1, promet 1, ekspedit 1; torej skupaj 20.

Brez nezgod pri delu so bili naslednji obrati oziroma oddelki:

— elektroplavž, elektrojeklarne, jeklovlek, obdelovalnica valjev, obdelovalnica litine, modelna mizarna, energetski obrat, merilna služba, elektroobrat, razvojni oddelek, OTK in ostale službe.

Na poti na delo se je poškodoval PAJK Ivan iz razvojnega oddelka ter FLIS Alojz iz livarne II.

Pri delu so se poškodovali:

JEKLARNA:

GROBELSEK Franc (1 leto — 1. nezgoda). Ko je šel po stopnicah s podesta proti livni jami, mu je na gladki stopnici spodrsnilo tako, da je padel ter se pri tem udaril na levo koleno.

VALJARNA I:

SOLINC Milan (3 leta — 2. nezgoda). Pri reguliranju višine valja ga je zadel valjanec v desno reko in mu poškodoval sredinec.

GAJSEK Zdenko (6 mes. — 1. nezgoda). Pri uvajanju valjanca mu je izšlo klešče iz rok, ki so ga pri tem udarile na dlan leve roke.

PELC Ivan (3 leta — 3. nezgoda). Pri ročnem potiskanju naloženega vozička mu je spodrsnilo tako, da je padel. Pri tem je z roko prijel za tračnico, kolo vozička pa mu je stisnilo prste na desni roki.

VALJARNA II:

GAJSEK Stanko (2 in pol leti — 5. nezgoda). Pri pospravljanju in čiščenju v obratu mu je gredica padla na palec leve noge ter mu ga poškodovala. Zaščitnih

čevljev ni nosil, ker ima potrdilo od zdravnika.

ŽAGAR Franc (1 leto — 5. nezgoda). Pri naravnavanju palic Ø 23 mm na ravnalnem stroju Bronx je zakladalna naprava vrgla v stroj dve gredici. Ko je ročno potisnil eno palico med valje ter drugo zadrževal, ga je prva udarila po sredincu leve roke ter mu ga poškodovala.

KALIBRIRNI ODDELEK:

ŽNIDAR Martin (2 leti — 2. nezgoda). Pri plinskem rezanju glave sklopke na čepu valja mu je vrglo gorečo mast na podlaket desne roke ter ga opeklo.

LIVARNA I:

SAFTIČ Mehmed (1 mesec — 1. nezgoda). Pri prenašanju peska ga je stisnil grabilec za komolec leve roke.

MAGULJAK Josip (20 dni — 1. nezgoda). Pri dvigavanju temeljne plošče za formo kokile se je odlomilo vodilo, za katerega je pripeta veriga. Plošča je zdrsnila na tla ter stisnila imenovanega za gležnja obeh nog.

LORGER Karl (7 dni — 3. nezgoda). Pri posnemanju žlindre iz ponovce mu je tekoče železo brizgnilo za čevljev na desni nogi ter ga opeklo.

KADENSEK Ivan (2 mes. — 3. nezgoda). Pri vstavljanju jedra v formo je s kladivom pritrjeval ploščice. Pri tem se je udaril s kladivom po kazalcu leve roke.

ZRIMSEK Silvo (10 let — 2. nezgoda). Pri čiščenju žlindre mu je brizgnilo tekoče železo na zaščitna očala ter ga opeklo po očesu.

BELOŠEVIČ Stanko (4 mes. — 1. nezgoda). Pri prenašanju modela se je spotaknil tako, da je padel ter si pri tem poškodoval mezinice na levi roki.

LIVARNA II:

NOVAK Zofka (2 mes. — 1. nezgoda). V barvo namočeno jedro je postavila v bližino drugih že gorečih jeder, pri čemer se je jedro vnelo in jo opeklo po obeh rokah.

DORNIK Alojz (16 let — 3. nezgoda). Pri šabliranju se je urezal na robu letve v dlan desne roke.

HERCIGONJA Štefan (2 mes. — 1. nezgoda). Pri obračanju mu je zdrsnilo ter ga pri tem stisnilo za sredinec leve roke.

OBREZ Dominik (2 leti — 3. nezgoda). Pri odbijanju livnih kanalov z odlitkov, mu je priletel drobci v desno oko.

MEHANIČNA DELAVNICA:

ROZMAN Franc (10 let — 4. nezgoda). Pri dvigavanju stružnice z vagona se je utrgala privezovalna vrv. Ko je stružnica padla v vagon, je odskočil z vagona ter padel po kokilah ter se poškodoval po prsnem košu in nogah.

PROMET:

LABOHAR Alojz (10 let — 6. nezgoda). Pri sestopu iz lokomotive je skočil na kamen ter si pri tem zvil levi gleženj.

EKSPEDIT:

POVALEJ Ivan (10 let — 4. nezgoda). Pri nakladanju surovega železa na vagon, mu je na leseni podlagi spodrsnilo tako, da je padel, grodelj mu je pa padel po levi roki ter mu jo poškodoval.

Oddelek varstva pri delu

Povečana vzmetarna

USPEH NAŠEGA KOOPERANTA »FABRIKE VAGONA KRALJEVO«

Za dan republike so v Fabriki vagona v Kraljevu svečano spustili v delo rekonstruirano, razširjeno in modernizirano vzmetarno s približno kapaciteto 30.000 ton gotovih vzmeti za vse vrste tirnih in cestnih vozil. Gre za moderen obrat z najsodobnejšim tehnološkim postopkom proizvodnje ploščatih in spiralnih vzmeti s kontinuiranim delovnim procesom, ki je, kot s ponosom zatrjujejo, v stanju izpolniti sleherni kupčev željo po kvalitetnem vzmetenju. Začetki proizvodnje vzmeti sežejo v leto 1950, ko so začeli s 5 delavci, v letu 1960 pa so obrat prvič rekonstruirali in z njim dosegli popolno oskrbo vozil Crvene Zastave iz Kragujevca, FAP in večine ostalih uporabnikov v državi, okoli 40 % današnje proizvodnje pa izvažajo v Italijo, Poljsko, DDR, Francijo, SSSR, Anglijo, Madžarsko ter v Indijo. V svoji poslovni orientaciji so se odločili slediti potrebam svojih večjih odjemalcev, tako da je pravkar izvršena druga rekonstrukcija vzmetarne istočasno začetek tretje faze, ki pomeni prilagajanje zahtevam tržišča.

Na svečanost so povabili tudi predstavnike našega podjetja, ki že več kot 10 let sodeluje pri oskrbi in v razvoju kvalitetnega vzmetnega jekla s Fabriko vagona na podlagi dolgoročne pogodbe, katere je dala osnovo za pristne kooperantske odnose. V svojem referatu na svečanosti je generalni direktor Mr. Tanasović posvetil posebno pozornost našemu medsebojnemu tvornemu sodelovanju ter se zahvalil Železarni Store za prizadevanja, da poveže to sodelovanje v enoten tehnološki koncept produkcije, ki prične v Štorah in konča s kvalitetnimi vzmetmi v Kraljevu. Njihov list »Naša fabrika« je ob tej priložnosti zapisal izjavo direktorja proizvodnje vzmeti inž. Jeftovića: »Naj ostali ne bodo užaljeni, vendar dolgujemo Železarni Store posebno zahvalnost. Ne samo, da je pokazala največ razumevanja in zaupanja v nas, temveč tudi zato, ker je naš dolgotrajni spremljevalec proizvodnje in ker je, spremljajoč naš razvoj, tudi sama programirala razvoj svojih kapacitet.«

M. B.

KOMU IN KAKO POVRNITI ŠKODO

(Delo, RTV, str. 2, 8. 11. 1973, Janez Jančar)

Gospodarska zbornica Slovenije pripravlja družbeni dogovor o redukcijah električne energije in odškodninah, ki ga bodo podpisali družbeno podjetje za proizvodnjo in prenos električne energije in družbeno podjetje za didikate Slovenije, Gospodarska stribucija električne energije, s zbornica Slovenije in izvršni svet Slovenije. Osnutek družbenega dogovora bo pripravljen že konec tega meseca.

Pri izdelavi osnutka sodeluje posebna komisija, ki se je prvič sestala 17. decembra. Na 10 sestankih je pripravila predlog, kako in komu povrniti škodo, ki je v gospodarskih organizacijah nastala zaradi omejitev električne energije.

Pri sestavljanju seznama delovnih organizacij, ki naj bi bile u-

pravičene do odškodnine je komisija upoštevala več meril. To naj bi bila podjetja, ki jih je prizadela redukcija večja od 8 % letne pogodbeno dogovorjene količine električne energije in ki zaradi posebnosti proizvodnega postopka pred in po omejitvah ne bi mogle nadomestiti dohodka izgubljenega zaradi izpada proizvodnje v času redukcij. V najožjem krogu tako ostajajo le elektrometalurški obrati, kot so železarne, elektroanaliza aluminija in tovarna dušika Ruše. Komisija se je tudi odločila, v kakšnem obsegu naj bi vrnila nastalo škodo. Komisija pa bo med drugim predlagala, naj bi sredstva za odškodnino prispevalo celotno gospodarstvo in sicer v ceni električne energije razen gospodinjstev.

DESETLETNICA MUZEJA REVOLUCIJE

Muzej revolucije bo ob koncu leta praznoval desetletnico svojega obstoja. Ustanovljen je bil decembra 1963, ko se je tedanji oddelek za zgodovino revolucije pri Pokrajinskem muzeju v Celju osamosvojil, razširil, dobil nove prostore in odprl obsežno, vsebinsko zelo bogato, zanimivo, poučno in estetsko lepo urejeno stalno razstavo o revolucionarnem delavskem gibanju in narodnoosvobodilni borbi na območju celjske regije. Celje je tedaj dobilo samostojen, specializiran zavod, ki je začel načrtno in sistematično iskati, zbirati, urejati in proučevati zgodovinsko gradivo, izdajati publikacije, prirejati razstave in širiti velika izročila naše revolucije. V desetih letih je Muzej revolucije razvil široko dejavnost, opravil

pomembno raziskovalno in vzgojno delo ter opravičil svoj obstoj. V tem obdobju so njegovi strokovni delavci zbrali veliko dragocnega dokumentarnega gradiva, napisali več knjig in drugih publikacij ter pripravili 100 stalnih, občasni ali potujočih razstav, s katerimi so zelo nazorno, pregledno in v zanimivi obliki predstavili javnosti celovito podobo veličastnega boja proti okupatorju na območju nekdanjega celjskega okraja. Te razstave si je doslej ogledalo že 477.800 obiskovalcev, med njimi kar okoli 65 % mladine.

S takim delom je Muzej revolucije nedvomno veliko prispeval k temu, da spomini na najtežje in odločilne dni naše preteklosti niso obledeli.

METALURŠKI MOZAIK

Anglija: Podjetje BSC je podpisalo z Metalurškim raziskovalnim centrom v Liegu pogodbo za dobavo posebne naprave, ki bo avtomatsko upravljala proces sintiranja in sicer mešanico, zrnatost, kemično analizo in propustnost.

MADŽARSKA

Na Madžarskem sta začeli obratovati dve veliki novi jeklarne, od katerih ima vsaka kapaciteto 400 tisoč ton letno. Opremo za te jeklarne je dobavila Sovjetska zveza. Pričakujejo, da bo do leta 1980 Madžarska proizvajala 4 milijone ton jekla letno.

JAPONSKA

Japonska bo v prvi polovici leta 1974 izvozila okoli 1,5 milijona ton jeklenih in železnih proizvodov, kar je za 50 % več kot v prvi polovici letošnjega leta. Japonski izvoz železa in jekla na Kitajsko bo dosegel prihodnje leto 3 milijone ton, kar je za 22 % več kot letos. S tem bo postala Kitajska drugo največje japonsko tržišče za tovrstne proizvode, takoj za ZDA.

KADROVSKE VESTI

V mesecu novembru so bile v naši delovni skupnosti naslednje kadrovske spremembe:

Iz JLA so se vrnili:

NUNČIČ IVAN, KV obratni električar, elektroobrat; BEVC MARJAN, NK delavec, livarna live litine; MOHORKO FELIKS, KV kovač, mehanična delavnica; PERC VID, PK žerjavovodja, jeklarna II; MALGAJ IVAN, PK premikač, promet; NOVAK ANTON, KV obratni električar, elektroobrat; KOPRIVC JOŽE, NK delavec, livarna valjev; POTOČNIK VINCENC, NK delavec, livarna valjev; ARZENSK JOŽE, NK delavec, valjarne I; CMOK FRANC, KV strojni ključavničar, energetske obrate; DJURICIC DUŠAN, KV elektromehanik, elektroobrat, PLAJSNEK STANKO, NK delavec, valjarne I.

ZA VEDNO STA NAS ZAPUSTILA

ZALOKAR ALOJZ, rojen 7. 4. 1920, doma v Šentjurju, v naši delovni organizaciji je bil zaposlen približno 18 let, pretežno je delal kot dninski skladiščnik v skladišču, zadnji čas pa kot transportni odpremnik na ekspeditu. Dne 26. 11. 1973 je umrl.

KARMUZELJ ZOFIJA, rojena 2. 10. 1927 iz Štor, zaposlena 10 let v komunalnem oddelku kot hišnik športnih objektov, je 27. 11. t. l. umrla.

Iskreno sožalje!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

ALOJZA ZALOKARJA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli pomagali, z nami sočustvovali, darovali vence in cvetje, govorniku za poslovlilne besede od odprtem grobu, pevcem ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena in sin

Novi člani delovne organizacije:

V splošnem sektorju se je zaposlil: SUSLEC KOLOMAN, učitelj. V elektroobratu: ROZMAN VLADO, KV klepar; FRANC RUDOLF, elektromehanik KV. V valjarni I: OMERČEVIĆ MUSTAFA, ANTONIJEVIĆ MIROSLAV, ESIH JANKO, NAJDENIK VINKO, PLANKO KONRAD, PETROVIĆ MILORAD, SIMONIŠEK FRANC — vsi NK delavci. V valjarni II: PROKOVIĆ RADOMIR, PK elektrovarilec; MILOŠEVIĆ MILOMIR, NK delavec. V jeklarni I: ŽLENDER ANTON, SIMONIŠEK BRANKO — NK delavca; DECMAN JOŽE, KV avtomehanik. V livarni valjev: VEGEL FILRIN, TOMPLAK FRIDERIK, JAKUPOVIĆ MUJO, PARATUŠIĆ RAMO, VARJACIĆ DRAGUTIN, TADŽIĆ NIHAD — vsi NK delavci. V gostinski enoti: KRULEC ANA, VOVK MARIJA — NK delavki. V komunalnem oddelku: ROMIH MARIJA, NK delavka. V avtooddelku: DREŠČEK DANILLO, KV avtomehanik. V vzdrževalni službi: MOTOH VILJEM, elektrotehnik; SKALE IVAN, elektrotehnik. Na elektroplavžu: VREŠ ALOJZ, NIKIĆ FERDIN, METLIČAR IVAN — vsi NK delavci. V komercialnem sektorju: PRIMC ALOJZ, dipl. ekonomist. V mehanični delavnici: KRISTAN ROMAN, KV avtomehanik. V energetske obrate: RADANOVIĆ DOBRIVOJE, KV avtomehanik.

Na odsluženje kadrovskega roka so odšli:

PODLOGAR ALOJZ, KV strojni ključavničar iz mehanične delavnice; LOGAR ALOJZ, KV strugar iz obdelovalnice valjev; ŽABERL ROMAN, NK delavec iz valjarne II; ŠČUREK BOŽIDAR, elektroinežir iz vzdrževanja; KRIŽANEC SREČKO, strojni delovodja iz OTK; KARNER JOŽE, delavec iz livarne sive litine; VREŠAK STANISAV, PK žerjavovodja iz livarne valjev; BRCE FRANC, KV strugar iz obdelovalnice valjev; LABOHAR JOŽE, delavec iz valjarne I; LAH STANISLAV, PK žerjavovodja iz valjarne II; PREVOLŠEK AVGUST, delavec iz livarne sive litine; VERVEGA VALERIJA, PK strugar iz obdelovalnice valjev; PLAHUTA MILAN, KV ključavničar iz mehanične delavnice; NOVAK MILAN, PK voznik viličarja iz livarne sive litine; MERNIK MILAN, KV strugar iz obdelovalnice valjev; KITAK MARJAN, KV kuhar iz gostinske enote; VIDEK VINCENC, NK delavec iz livarne valjev; MIKEZ MILAN, PK žerjavovodja iz obdelovalnice valjev.

Sporazumno s podjetjem sta odšla:

ROZMAN FRANC, metalurški tehnik iz varnostne službe in LOGAR ZDRAVKO, obratovodja jeklarnice.

Samovoljno so prekinili delovno razmerje z našo delovno organizacijo:

KOZOLE MARTIN in KAJTNA BOJAN — oba NK delavca iz jeklarnice; KOVAČEVIĆ BRANKO, NK delavec iz valjarne II; REBERŠAK ALOJZ, NK delavec iz livarne valjev; KOVAČEVIĆ ZDRAVKO, KV strugar iz obdelovalnice valjev; SPOLOVNAK JO-

ŽE, PK kovač iz livarne valjev; BEČIRI ISA, NK delavec iz livarne valjev; KILIĆ RASIM, NK delavec iz ekspedita; KILIĆ ZILHALD, NK delavec iz livarne valjev; PLAHUTA ANTON, NK delavec iz livarne sive litine; MUŽAR FRANJO, NK delavec iz valjarne I; LAZOVIĆ MIROSLAV, NK delavec iz jeklarnice, HRUŠOVAR MARJAN, NK delavec iz livarne valjev; MARKOVIĆ STANISLAV, NK delavec iz valjarne II; BEGOVIĆ SENSUDIN, KV električar iz elektroobrata; ŽUKIĆ FEHIM, NK delavec iz livarne sive litine; MILOŠEVIĆ MILOMIR, NK delavec iz jeklarnice, SKABANI RUZHDI, NK delavec iz livarne sive litine; BEČIRI MUHAREM, NK delavec iz livarne sive litine; LESKOVAR LEOPOLD, KV strojni ključavničar iz energetskega obrata; SALIHI AMET, NK delavec iz livarne sive litine; AJKIĆ HIMZO, NK delavec iz livarne sive litine; BELOŠEVIĆ ZVONIMIR, NK delavec iz prometa; PEČEK IVAN, NK delavec iz valjarne I; PEČEK SLAVKO, NK delavec iz valjarne I.

Na prestopanje zaporne kazni je odšel:

BEZGOVŠEK SLAVKO, NK delavec iz valjarne I.

Naraščaj v družini so dobili:

LAVBIČ JOŽE iz elektroplavža, VOLF VINKO iz valjarne I, PAJK IVAN iz jeklovleka.

Čestitamo!

Na novo življenjsko pot so stopili:

GAJSEK ANDREJ iz mehanične delavnice, GORJUP MILAN iz obdelovalnice valjev; OJSTERSEK ANTON iz valjarne II, KROFLIČ SILVO iz elektroobrata, PLAHUTA MILAN iz mehanične delavnice, PESJAK TEREZIJA iz komunalne, GUČEK RUDOLF iz ekspedita, KORŽE MARTIN iz prometa, DOBERSEK JOŽICA iz finančnega sektorja, GAJSEK MIRKO iz valjarne II, GROZNIK LJUBO iz obdelovalnice valjev, PLANKO KONRAD iz valjarne I, BOŽIČEK BOJAN iz kalibrnice in OJSTERSEK ROZALIJA iz livarne sive litine.

Zelimo mnogo družinske sreče!

V mesecu oktobru so se komisije za kršitve delovnih dolžnosti pri svetu metalurške enote, kovinske enote, enote skupnih služb in enote vzdrževalnih obratov seštale štirikrat in obravnavale 40 primerov kršitve delovnih dolžnosti.

HUJSE SO PREKRŠILI DELOVNO DOLŽNOST

Z zadnjim javnim opominom:

1. VIRANT FERDO, livarna I: 10., 11., 12. in 13. 8. 1973 je neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.

2. MAJKOVIĆ HILMIJA, livarna II: 4. 8. in 20. 9. 1973 je neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.

3. KACIĆ SILVO, elektroobrat: 21. 9. 1973 je zapustil delovno mesto, nato fizični spopad — zadnji javni opomin.

4. ROŽANC JOŽE, promet: 24. 5. 1973 je neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.

Z javnim opominom:

1. TKAVC ALBIN, el. plavž: 8. 7., 25. 8. in 13. 9. 1973 je neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

2. STOJAN JOŽE, el. plavž: 11. 7. 1973 je neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

3. BELOŠEVIĆ STANKO, livarna I: 3. 9. 1973 in 24. 9. 1973 je neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

4. VERK ROMAN, obdelov. valjev: 22. 8., 24. 8. je neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

5. DROBNE ALBIN, livarna II: 10. 9. 1973 je neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

6. ZAGAJSEK FRANC, livarna II: 17. 8. 1973 je neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

7. VRBAJAC MILAN, OTK: 21. 9. 1973 fizični spopad s sodelavcem — javni opomin.

8. VREŠ MATEVŽ, kemični laboratorij: 19. 5., 28. 5., 18. 6. in 25. 7. 1973 je neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

9. GRIL PETER, elektroobrat: 21. 9. 1973 zapustil delovno mesto, nato fizični izpad s sodelavcem — javni opomin.

10. HRIBERNIK VIKTOR, elektrodelavnica: 14. in 16. 8. je neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

Iz pravne pisarne

Upokojena

OBERŽAN ANGELA, rojena 30. marca 1925 v Svetini, sedaj stanuje v Laški vasi pri Štorah. Do 27. leta starosti je delala doma na posestvu. Dne 2. 2. 1952 se je

zaposlila v naši delovni organizaciji in sicer v livarni sive litine, kjer je opravljala dela na raznih delovnih mestih. Zadnja leta, do je od 1968 dalje pa je opravljala delo jedrarke. Dne 13. novembra 1973 je bila zaradi slabega zdravja upokojena kot invalid I. kategorije.

Zelimo ji, da bi mnogo let uživala zasluženo pokojnino!

**DOPISUJTE
V NAŠ LIST**

(V LETU 1973) SMO DOŽIVELI...

SO TEŽAVE NASTOPILE,
STAREGA ŽELEZA NI...
PO TOVARNI IN OB TIRIH
POZABLJEN ČAKA LEPŠIH DNI

SNEG POVZROČIL JE TEŽAVE
CESTE ZAMETANE SO...
ZA SNEŽNI PLUG PA NI DENARJA.
SNEG, S AJ SONCEGA POBRALO BO.

DO SEDME URE ZAPRTE SO GOSTILNE.
LE KJE NAJ ČLOVEK NEKAJ SPIJE
BRIHNE GLAVE, ŠE MANJ TEŽAV
S SEBOJ PRINESE, PA JE ZDRAV.

DOBILI SMO HRANILNE KNJIGE,
O TO PANE! JE REKLA ONA.
DENAR TAKOJ, KAR NA ROKE!
A VSEENO STA GA HRANIT DALA
NA KONCU LETA SE SMEJALA

ŠAMOTARNA KRUH DAJALA
KREPKIM MOŽEM IN ŽENAM.
PA PRIŠLA SLOVESA URA..
ŠE VESELI SMO ŠLI DRUGAM

ŠE PES BI CRKNIL V TEJ VROČINI,
PA SLANO VODO SO NAM DALI!
VENDAR ZA ZDRAVJE JE NAJBOLJŠA
STA UGOTOVILA MIHA, JOŽA

IN KUPČIJO SMO SKLENILI—
ČEZ NOČ SO TRAKTORJI PRIŠLI..
MORDA NAS BODO POTEGNILI
IZ MAJAVIH, NA BOLJ ČVRŠTE DNI!

ENOŦNI PREDLOG SMO SPREJELI
SE ZMENILI ZA DVA TOZDA
IN OSTALIM V TOVARNI
SKUPNA SLUŽBA NAJ PRIPADA.

JEKLARNA DVE ŽE OBRATUJE
ELEKTRIKE PA NI...
ODGOVORNI PA PRI SVEČI
PLAN POPRAVLJATI HITI.

O IZUMIH? NOVEGA NI NIČ. TAKO ŠE DIT IN
MARSIKAI, KAR LAHKO BI NAREDILI IN SI
SLOVES PRIDOBILI.....

SICER PA ŽELJE NAŠE-ZA NOVO LETO
NAJ BOBO KREPKE, ZDRAVE—
DA BI VEČ NAREDILI
IN SI DENARCE PRISLUŽILI

PO PLANINSKIH POTEH

OJSTRICA

Vremenska napoved: »V soboto lepo, v nedeljo v vzhodni Sloveniji nevihte« — nas je spodbudila, da zavzamemo vrh Ojstrice na isti dan, 14. julija, ko so se železarji vseh treh železarn nameravali povzpeti na Triglav.

V lepem, sončnem jutru smo se v soboto, s prenapolnjenim rednim avtobusom pripeljali v kot Logarske doline. Ojstrica nam je nagajivo mežikala, ko smo ji pomahali v pozdrav, predno smo zagrizli v strmino Klemenškove planine.

Pred kočjo na tej planini smo srečali celjske cinkarnarje, ki so že sestopali z Ojstrice. Kar nismo mogli venjeti, ko so nam razlagali, kako huda nevihta jih je zgodaj zjutraj presenetila na Korošici. Po krajšem klepetu z njimi, smo si voščili srečno pot in že smo nadaljevali v strmino. Najprej skozi gozd, nato pa preko gruščnatih kotanj, katerim se je poznalo, da je sneg iz njih morda šele pred nekaj urami skopnel. Vse je bilo še tako sveže zeleno, nežen roza slečnik se je šele razcvetaval, prav tako tudi rumen gorski mak, modri julijski lan in alpski pečnik. Prav pisana družčina pomladanskega cvetja.

Že ko smo se vzpenjali po grušču proti snežnemu plazu, se nam je pričela z Mrzle gore, Turškega žleba in čez Brano kaditi nasproti grozeča megla. Šumenje slapa Rinke se nam je najprej v sunkih oglašalo, potem pa smo Okrešelj in tudi slap skozi nizke borovce že lahko opazovali; kot tanka dolga črta se spušča čez skale.

Ko smo pihali proti Škarjam, nas je pozdravil prvi tuš z močnim vetrom. Ni dolgo trajal, le veter ni več ponehal. Pospešili smo vzpenjanje, ker smo želeli čimprej priti čez strme mokre skale, meneč, da bo na drugi strani boljše — pa ni bilo. Na vrhu nas je pozdravila nova ploha; stisnili smo se k skalam, toda vodič Jože je odločil: »Ni pričakovati nikake izboljšave vremena, naprej! Po poti nobenih neumnosti! Hodite po dva in dva, varujte drug drugega!« Brez ugovora smo se razvrstili v kolono in kar uspešno je šlo navzdol.

Na razpotju Ojstrica—Korošica smo se odločili za vrh, pa čeprav ne bo razgleda. Zopet smo se vzpenjali, pričekali snežišče in s pomočjo vodičev srečno vsi prišli na vrh, čeprav se je nekaterim zdelo, da je to nemogoče pri vetru, ki je divjal okrog nas. Saj to ni bil veter, bil je že pravi vihar. Trdno smo se oprijemali mrzlih skal, da nas ni odnesel. Težke, z vlagi nasičene megle je preganjal s tako silo, da se je od njih dobesečno cedila voda.

Podpisali smo se v knjigo, udarili žige, vremenu navkljub malo posedeli, še zapeti smo poskušali pri zastavi, ki je na vrhu pritrjena v skalo in hajd v dolino. Sprva je šlo bolj počasi po mokrih skalah, toda nižje spodaj je postalo topleje, ko pa smo prišli v zeleni pas, med borovce, se je megla odgrnila, zagledali smo kočjo pod seboj in neprijazen mrzli vrh je bil pozabljen.

Kočja na Korošici je bila nabito polna. Nekaj je bilo sicer planincev, še več pa takih, ki tega imena ne zaslužijo ter izrabljajo planinske kočje le za nekontrolirano popivanje. Čeprav smo ime-

li v koči ležišča rezervirana, sta nam naša vodiča zmogla le z največjo prizadevnostjo izbojevati toliko prostora, da smo se za silo le stiščali čez noč pod streho.

V nedeljo zjutraj smo že ob 6. uri zapustili kočjo in se podali proti Presedljaju. Seveda nas je zopet spremljala megla. Prav nič, oziroma zelo malo smo lahko opazovali od vse te visokogorske lepote, ki se je tu dala le slutiti po belih škrbinah, ki so svetile med temnimi, nizkimi borovci, po bohotnih travnatih gredicah posejanih z živobarvnim planinskim cvetjem. Zopet smo srečali nežni rožasti pečnik, srebrni planinski pelin, celo prijetno dišeče roza murke in vse polno drobnih žametastih belih zvezdic — planik. Toda točno ob sedmi uri, ko je Jože napovedal prvih pet minut počitka, se je vlila ploha. Lilo je dobesečno kot iz škafa. Bili smo med samimi nizkimi borovci, nikjer nobenega zavetja in ni nam preostajalo drugega, kot naprej.

Na Presedljaju smo se согласно odločili za spust v Kamniško Bistrico ter tako opustili sicer planinsko smer, čez Konja na Veliko planino. Nekoliko smo se namreč bali, da bi se dežju pridružilo še grmenje in neželjen ples po skalah Konja.

Posteno premočeni smo okrog desetih prišli v kočjo Kamniške Bistrice. Premočeni res, a ne malodušni, saj smo bili vsi istega mnenja, da se tudi kaj takega planincu mora enkrat dogoditi. Povrh tega smo pa tokrat imeli v naši družini izredno vesele in prijetne fante, ki bi še tako namrgodene obraze znali spraviti v dobro voljo.

S Kamniške Bistrice smo se preko Ljubljane v popoldanskih urah vrnili v Celje, vseeno zadovoljni, ker smo cilj dosegli, saj smo bili na vrhu Ojstrice.

METALURŠKI MOZAIK

EVROPSKA GOSPODARSKA SKUPNOST

Po uradnih podatkih je proizvodnja surovega jekla v državah članicah EGS v prvih devetih mesecih letos dosegla 110.639 tisoč ton, medtem ko je lani v istem obdobju znašala 102.631 tisoč ton. Ocenjujejo, da bo celotna proizvodnja surovega jekla v državah članicah EGS letos znašala okoli 150 milijonov ton.

ŠVEDSKA

Predstavniki švedske rudarske družbe, ki je ena od največjih svetovnih dobaviteljev železove rude, je izjavil, da pričakujejo porast cen te rude za 20%. Od leta 1958 so cene padale, letos pa zaradi velikega povpraševanja lahko pričakujemo višjo raven cen.

ZDA

Predvidevajo, da bodo cene odpadnega železa v ZDA še nadalje hitro rastle. V zadnjem mesecu so cene skočile za 12,50 dolarja za tono, pričakujejo pa, da se bodo do konca tega meseca cene povečale za nadaljnjih 6 dolarjev. Tendence rasti cen odpadnega železa se bo nadaljevala tudi leta 1974.